

Waterfront Dolac

Mišura, Lucija

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:123:510823>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-03**

Repository / Repozitorij:

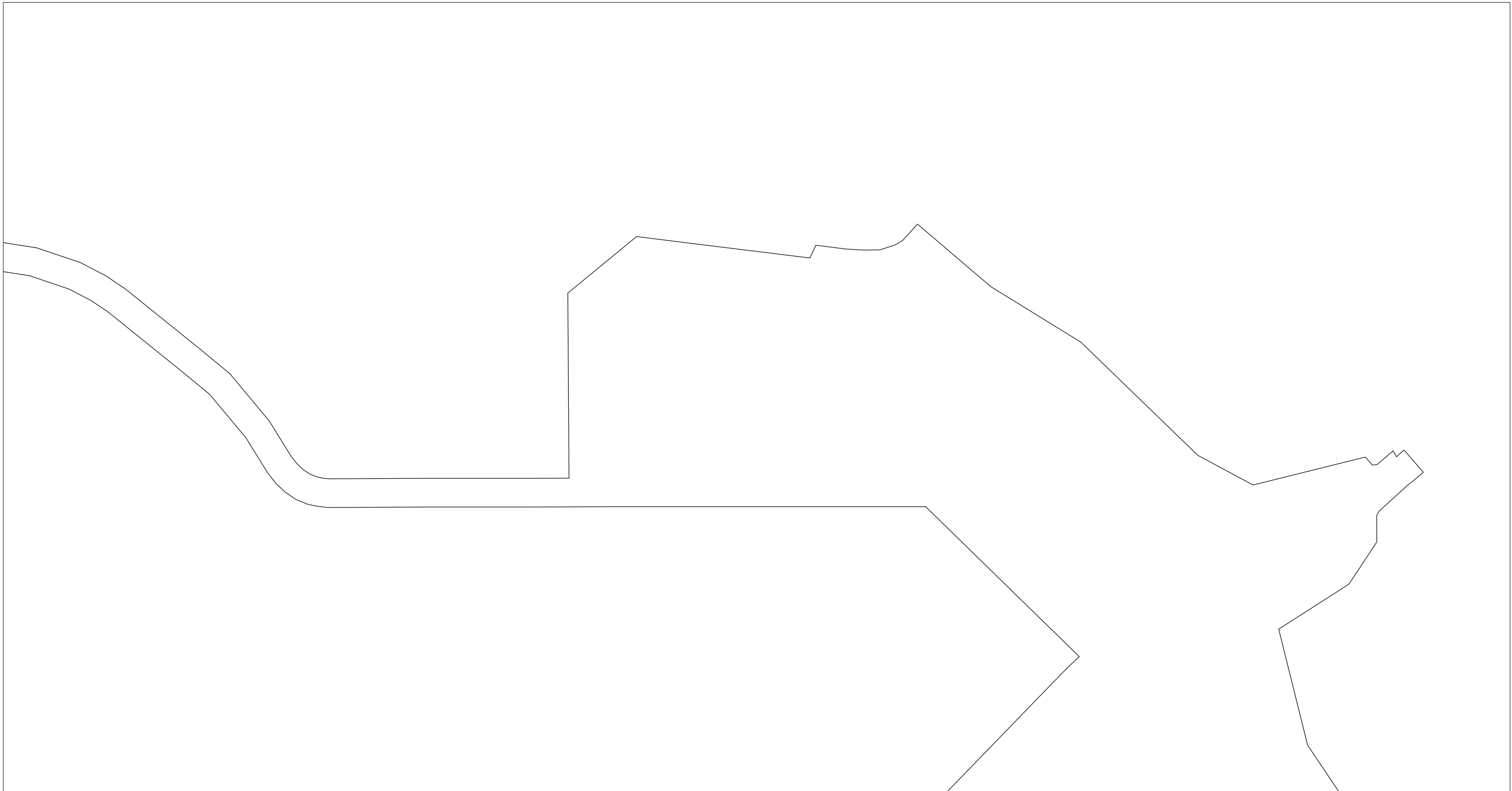
[FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

studentica: Lucija Mišura
mentor: izv. prof. art. Neno Kezić
komentorica: dr. sc. Sanja Matijević Barčot

tema odabranog područja:
SUVREMENE UREDSKE TIPOLOGIJE I NJIHOV ODNOS
PREMA GRADU

konzultantica za konstrukciju: dr. sc. Nikolina Živaljić

00/uvod

Komentorski rad sastoji se od tri dijela kroz koja se analiziraju razvoj i povijest organizacije uredskih prostora kako bi se došlo do najbolje odgovarajuće tipologije uredskog prostora na ovako prominentnoj lokaciji kao što je šibenski waterfront. Ta građevina svojim oblikovanjem ne bi trebala biti tipična poslovna zgrada, već će svojom pojavnosti uspostaviti odnos prema okolnom graditeljskom naslijeđu i tradicionalnoj slici grada.

Istraživanje prikazuje proces razvoja radnih prostora paralelno s promjenama u načinima rada i odnosu prema radnom mjestu. Načini na koje ljudi mogu raditi u uredima se strahovito brzo mijenjaju, što otvara brojne mogućnosti za poticanje inovativnosti i kreativnosti u organizaciji uredskog prostora.

Najveće promjene dogodile su se upravo u trenutku velikih promjena u društvu, stoga je pri projektiranju poslovne zgrade važno uzeti u obzir posljedice koje je na ovu tipologiju koja se temeljila na povezivanju ljudi i stvaranju zajedničkog radnog okruženja, ostavila pandemija virusa COVID-19.

Naposlijetku, cilj je pokazati da poslovna zgrada mora biti fleksibilna i tehnološki napredna kako bi se stvorila radna okruženja koja su sigurna, zdrava, udobna, estetski ugodna i održiva. Mora biti u stanju udovoljiti specifičnim potrebama korisnika u prostoru i opremi.

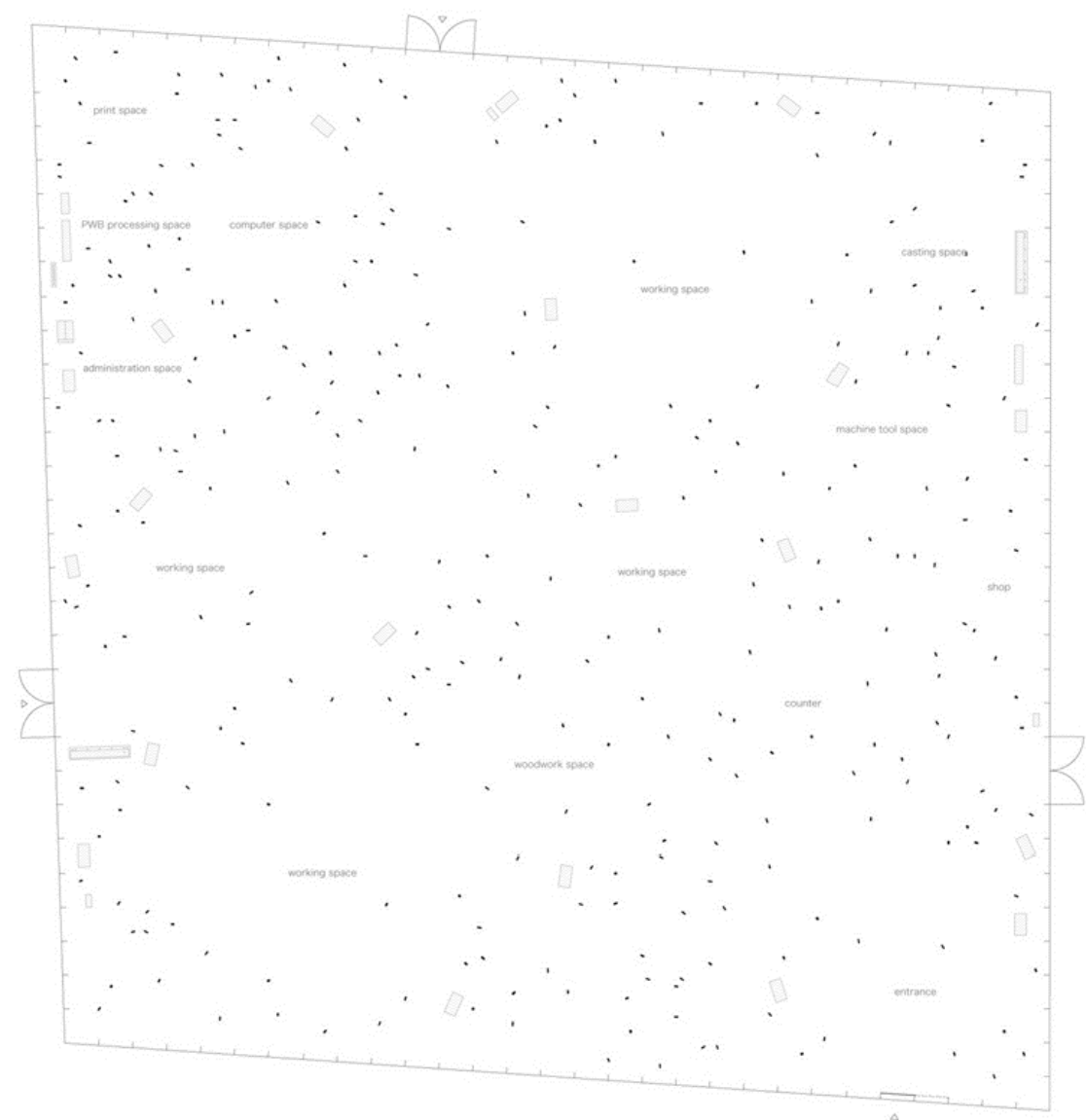
Trinity buildnig 111 Broadway, 1905. New York

U prvotnom istraživanju glavna tema je kako isprojektirati poslovnu zgradu na ovoj lokaciji. Poslovne zgrade 20. stoljeća karakterizira tipični plan koji se donosi na homogenost koja se ponavlja u većini poslovnih zgrada. Uredske prostore toga vremena karakterizira prostor koji je indiferentan prema bilo kojoj specifičnoj prostornoj distribuciji i koji nudi samo elementarni arhitektonski okvir za smještaj poduzeća sa beskrajnim mogućnostima preuređenja i prenamjene prostora. Kao tipologija zamišljena u dvadesetom stoljeću, poslovna zgrada često je arhitektonska manifestacija - ne samo globalnog kapitala, već i tehnološke moći i masovne proizvodnje. Prilikom promišljanja o tim zgradama, prva pomisao koja se javlja je sama atmosfera koju zgrada odaje, a ne prostor koji je organiziran u njezinoj unutrašnjosti.

Rem Koolhaas tvrdi da je tipični plan američki izum koji je izgrađen na američkom imperijalizmu 20. stoljeća, a ta arhitektura je arhitektura sa nultim stupnjem. Ona arhitektura koja je izgubila sve tragove jedinstvenosti i specifičnosti, ona arhitektura koja je bezlična i može postojati na bilo kojoj lokaciji. Takva arhitektura nema lokalna obilježja i ni po čemu ne odaje kontekst u kojem se nalazi. Rem Koolhaas u svojoj knjizi S,M,L,XL (tekst "Typical plan") tvrdi da je ovakav arhitektonski stil kraj stare netipične planske arhitekture i kraj arhitektonske povijesti koja je gotovo opsjednuta netipičnim planovima i prostorima. To je nova arhitektonska budućnost i ostvarenje utopije iz koje se rađa arhitektura koja nema nikakvih kvaliteta, a jedan od najvećih "klijenata" ove arhitekture su uredske tipologije. Sve ovo proizlazi iz ideje da prostor za rad ne zahtijeva posebnu, specificiranu arhitekturu.

Koolhasova analiza tipičnog plana u knjizi S,M,L,XL nam daje uvid u njegovo promatranje arhitekture. On smatra da je tipični plan arhitektura pravokutnika i da je bilo koji drugi oblik, pa čak i kvadratni - netipičan. Što znači da je bilo koji oblik koji je različit od pravokutnika namjerno stiliziran, a to uzrokuje stvaranje nečeg jedinstvenog. Stiliziranoj arhitekturi ne može se oduzeti specifičnost, a to je ono što je u tom slučaju netipično.

Jedan od najzanimljivijih dijelova ovog poglavlja je zasigurno onaj u kojem Koolhaas opisuje portret novog svijeta. To je svijet u kojem je čovjek moćniji od prirode, i u kojem ne mora živjeti u skladu s njom. Dapače, cilj ovog moćnog čovjeka je da promjeni prirodu u skladu sa svojim pragmatičnim i racionanim ciljevima. U tom slučaju umjetno pobjeđuje prirodno. S modernističkim istraživanjima početkom 20. stoljeća, arhitektura je postajala sve jednostavnija a uzrok tomu je pojava "tipičnog plana".

Kanagawa Institute of Technology, SANAA, tipični plan

Ova arhitektura se temelji na obliku umjetnog života jer se u tipičnom planu ne mogu događati one radnje koje čovjek svakodnevno obavlja. Možemo zaključiti da nam tipični plan nudi novi način definiranja socio-kulturnih, ekoloških i tipoloških odnosa. On služi samo svojim stanarima, svojim korisnicima. Dakle, on je sebičan i egocentričan baš kao i "novi čovjek".

Za Koolhasa je nedostatak identiteta isto što i kopiranje istog, nestiliziranog, neidentificiranog tipskog plana. Upravo je to dobra stvar za identitet, jer što više zatvara, to se više odupire ekspanziji, tumačenju, obnavljanju i proturječnosti. Tipični plan je prazan iznutra, a uključuje samo glavne elemente; pod, jezgru, perimetar i minimum konstrukcije. Dakle on i fizički i funkcionalno nudi samo osnove, ali čini li onda i ljude koji su korisnici takvog prostora praznima iznutra? Ako je tipični plan izum 20. stoljeća, je li onda njegov produkt i čovjek u sivom odijelu? Bezličan, jednostavan i onaj koji se ni po čemu ne ističe u skupini. Čovjek koji je "samo" radnik i korisnik takvog prostora. Je li to ono što je napravio tipični plan i počelo je trunuti, pa se danas pojavljuju neki novi tipovi ljudi i radnika.

Koolhas smatra da je uzrok pojave ovakve tipologije - praznina. Stoga nije bilo teško da klasičan američki centar grada postane akumulacija tipičnih planova. To velikodušno okruženje koje nije zahtijevalo ništa, a davalo je sve postalo je pakleni stroj za ukidanje identiteta. Ono što je važno kod pojave tipičnog plana je upravo trenutak u kojem se ona dogodila. Izumom dizala i sve češćom uporabom armiranobetonske konstrukcije mogla se ostvariti ideja ovakvih zgrada. To je vrijeme u kojem se u Chicagu dogodio veliki požar i cilj je bio što brže i učinkovitije obnoviti grad - možda je to trenutak u kojem se ova tipologija najbrže proširila. Dakle, tipični plan nije bio najbolje rješenje za poslovne zgrade s početka stoljeća, ali je korak koji se morao proći i doživjeti. Isproban je, ali je ipak prepustio mjesto arhitekturi koja je više usmjerena na čovjeka i koja je njemu prilagođena. Upravo zato uredska zgrada koja se nalazi na ovako prominentnoj lokaciji kao što je šibenski waterfont ni po čemu ne bi trebala biti tipična, a svojom pojavnošću će uspostaviti odnos prema okolnom graditeljskom nasljeđu i tradicionalnoj slici grada.

03/tipološke varijacije uredskih prostora

- konvencionlani organizacijski tipovi uredskih prostora

TIP KOŠNICA

Organizaciju ureda tipa košnice karakterizira individualni rutinski rad s niskom razinom interakcije i individualne autonomije. Uredski radnik sjedi na jednostavnim radnim stanicama kontinuirano vrijeme u redovnom rasporedu od 9 do 5 (varijante ovog tipa uključuju 24-satni rad u smjenama). Postavke su obično ujednačene, otvoreno planirane, provjerene i neosobne. Tipične organizacije ili radne skupine uključuju teleprodaju, pozivne centre, unos ili obradu podataka, rutinsko bankarstvo, financijske i administrativne operacije i osnovne informacijske usluge.

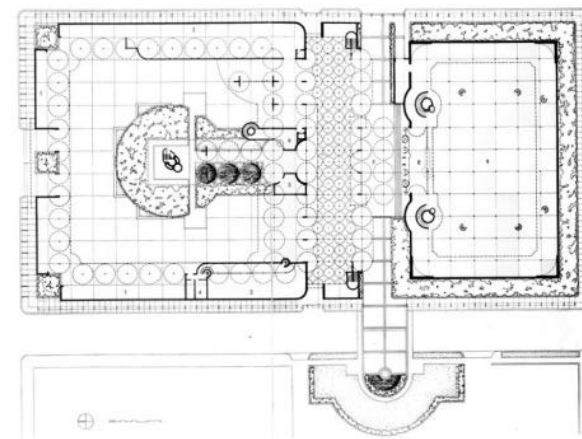
slika 1 - tlocrt zgrade British Gas

slika 2 - interijer zgrade British Gas
- lokacija: Barnet, UK
- projekt: DEGW arhitekti

FRANK LLOYD WRIGHT - Johnson Wax, Racine, SAD, 1950. god.

- uredski prostor organiziran u tipu košnice

Slika 1; FLW - Johnson Wax, Racine, SAD, 1950. god./ tlocrt prizemlja

Korporativna predanost inovacijama u kombinaciji s Wrightovom sklonošću vizionarskom dizajnu donijela je pionirsku, ali izazovnu strukturu. Proširenje sjedišta tvrtke uz upravnu zgradu koju je dizajnirao Wright u odnosu na desetljeće ranije, dizajn tornja proširio se na arhitektove vizije za moderni radni prostor i biomimetičke strukturne sustave. Podne ploče su konzolne od armiranobetonske "taproot" jezgre, a trake cijevi od cigle i kristalnog stakla zatvaraju laboratorijske prostore. S poštovanjem održavan, ali danas uglavnom neiskorišten od strane tvrtke SC Johnson, toranj se može smatrati ili oblikom koji se teži na uštrb funkcije ili odvažnim arhitektonskim ostvarenjem.

Slika 2; FLW - Johnson Wax, Racine, SAD, 1950. god./ pogled na kompleks

Ova uredska zgrada u to vrijeme ni po čemu nije bila uobičajena. Sjedište tvrtke nalazilo se u industrijskoj zoni pa je F.L. Wright odlučio projektirati introvertiranu zgradu koja će biti osvijetljena odozgo kako bi se "zaštiti" od pogleda na okolinu. Zgradu je dizajnirao u svom organskom arhitektonskom stilu sa referencom na prirodne oblike.

Desetljećima ispred svoga vremena, F.L.Wright je koristio inovativni namještaj i plan otvorenog ureda kako bi radni prostor bio produktivniji. Zgrada je jedan od prvih primjera uredske tipologije otvorenog tlocrta. Najprepoznatljiviji dio ove kuće je Velika radna soba sa vitkim stupovima koji se prema dnu sužavaju.

Stvorio je otvoreni radni prostor za kojeg je projektirao i namještaj. Svaki komad namještaja kreiran je kako bi odražavao aspekte jedinstvenog dizajna zgrade i pomogao u obavljanju posla.

Vanjštinu zgrade karakteriziraju zaobljeni zidovi i fluidnost, za što je bilo potrebno napraviti preko 200 posebnih oblika opeke. Iako je primjer organizacijsko tipa košnice, u tlocrtu su vidljivi pomaci u organizaciji prostora.

Slika 3; FLW - Johnson Wax, Racine, SAD, 1950. god./Velika radna soba

Slika 4; FLW - Johnson Wax, Racine, SAD, 1950. god.

Ova poslovna zgrada se nalazi na periferiji grada, u industrijskom području. Upravo zato je građevina introvertirana i zatvorena od okoline.

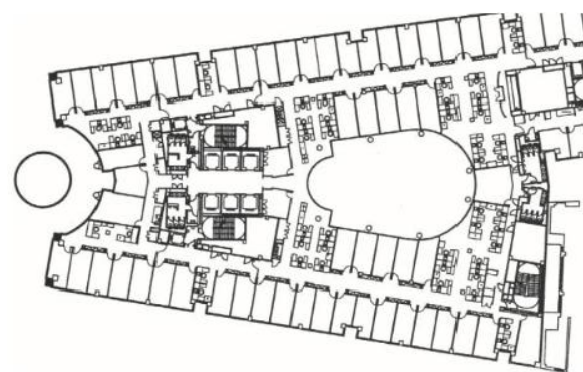

Slika 5; FLW - Johnson Wax, Racine, SAD, 1950. god.

TIP ČELIJA

Organizacija ureda tipa ćelije namijenjena je individualnom koncentriranom radu s malo interakcije. Vrlo autonomni pojedinci zaposjedaju ured u isprekidanim neredovitim obrascima s produženim radnim danima, radeći negdje drugo vrijeme (moguće kod kuće, kod klijenata ili na putu).

Svaki pojedinac obično ima korištenje ili zatvorene ćelije ili visoko zaštićene radne stanice u otvorenom planiranom uredu. Svaka pojedinačna postavka mora osigurati složenu raznolikost zadataka. Autonomni obrazac rada, koji podrazumijeva sporadičnu i nepravilnu zauzetost prostora, znači da postoji potencijal da se postavke koje su potrebne pojedincu planiraju i koriste na zajedničkoj osnovi. Tipične organizacije koje koriste ova princip ureda uključuju odvjetnike, neke računovodstvene tvrtke, akademske urede, istraživačke organizacije i savjetnike za upravljanje.

slika 1- tlocrt zgrade Freshfields

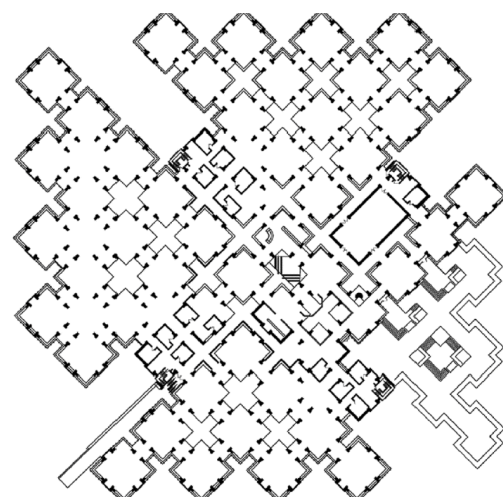

slika 2- uredski prostori zgrade Freshfields

Herman Hertzberger, Centraal Beheer, Apeldoorn, Nizozemska

- tip ćelija

Nizozemski arhitekt Herman Hertzberger razvijao je strukturalističku arhitekturu pod utjecajem antropologa Claudea Levi-Straussa. Herzbergerov projekt Centraal Beheer osiguravajućeg društva - izgrađen u Apeldoornu u Nizozemskoj 1974. - dizajniran je s ciljem da stanari "imaju osjećaj da su dio radne zajednice, a da se ne izgube u gomili". Platforme (kubusi) odvojene svjetlarnicama omogućuju da se svjetlost filtrira dolje u središte plana. Poslovna zgrada sastoji se od 56 kubičnih elemenata dimenzija devet puta devet metara, smještenih oko jezgre koja sadrži liftove, stepenice i kupaonice. U svakom bloku se nalaze četiri ova elementa po katu s razmakom od tri metra između njih za komunikaciju ljudi. Ove veće strukture grupirane su u četiri kvadranta uredskog prostora; sjever, jug, istok i zapad, a zajedno ih drži središnja jezgra koja sadrži društveni centar zgrade. Zgrada ima međusobno prožimajuću mrežu cirkulacije i strukture koja ostavlja prostor za interpretabilne zone koje se mogu modificirati u različite svrhe.

Slika 1; Herman Hertzberger, Centraal Beheer, Apeldon, Nizozemska/tlocrt prizemlja

Kolektivni jezik arhitekture "ljudskih razmjera" međutim nije se proširio na pružanje velikih reprezentativnih javnih prostora za organizaciju, a njegova labirintska kvaliteta značila je da se bilo vrlo lako izgubiti unutar dubokog plana. Centraal Beheer najistaknutiji je po svom uspjehu u osnaživanju pojedinca i odražava opći trend u Europi, a to je stalno povećanje statusa uredskog radnika. Količina prostora po osobi je vrlo velika jer ima toliko cirkulacije; svakako je mnogo manje učinkovit od bilo kojeg oblika otvorenog plana. Pokretačka snaga zgrade je odluka tvrtke da ljudske resurse svog osoblja stavi iznad pitanja učinkovitosti ili ekonomičnosti.

Iako je svojom organizacijom zgrada primjer tipa ćelije, vidljiv je pomak u organizaciji prostora. Arhitekt naizgled malim intervencijama (dvovisinski prostori i mogućnosti podjele prostora prema potrebama korisnika) daje prostoru novu dimenziju.

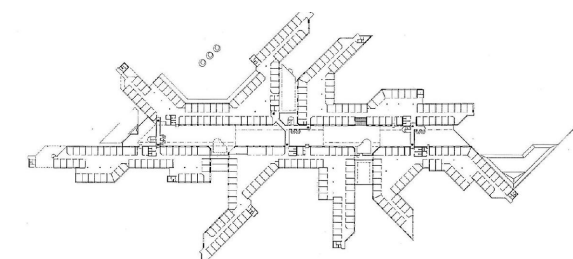
Iako je svojom organizacijom zgrada primjer tipa ćelije, vidljiv je pomak u organizaciji prostora. Građevina se nalazi u industrijskoj zoni grada pa je u odnosu prema okolini introvertirana.

Slika 3; Herman Hertzberger, Centraal Beheer, Apeldon, Nizozemska/odnos prema okolini

SAS Frösundavik, Niels Torp, 1985. godina

- tip košnica i tip ćelija

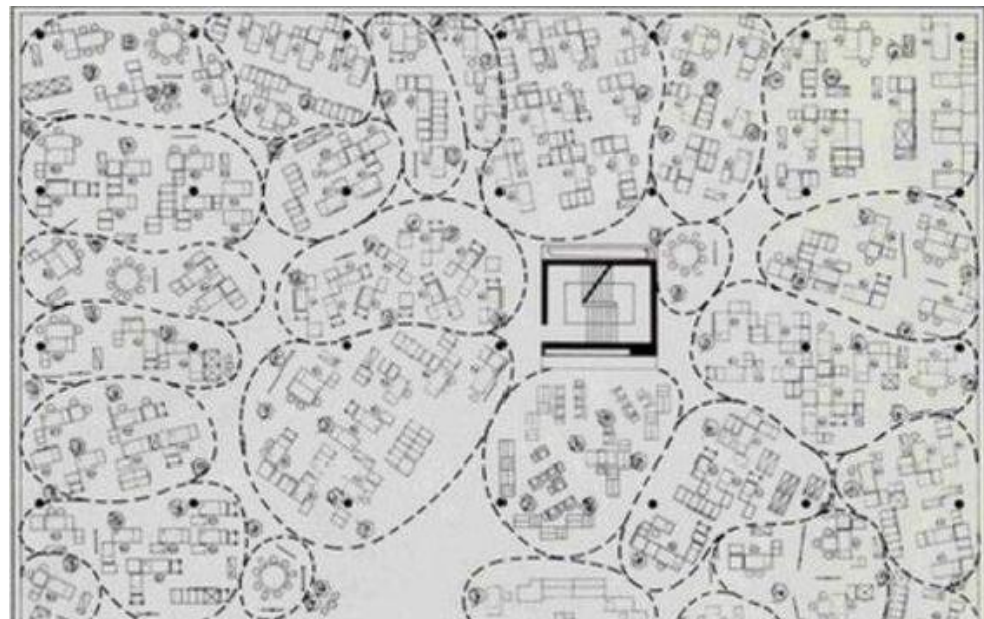
Slika 1; Niels Torp, Sjedište tvrtke SAS, 1985./tlocrt prizemlja

Zgrada se sastoji od sedam zasebnih blokova sa središnjom ulicom koja čini kralježnicu građevine i koja povezuje sve blokove. Prostor je zamišljen kao gradska struktura, odnosno grad za mikro društvo koje tu radi. Zgrada je otvorena 1988. godine i potpuno je preoblikovala tradicionalnu predodžbu uredskog života stvaranjem divovskog kompleksa s trgovinama, restoranima i caffè barovima koji se protežu kroz cijelu zgradu uz "glavnu ulicu". Svaki blok ima svoje karakteristike i svi su međusobno povezani putem terasa, galerija i pješačkih mostova koji presjecaju glavnu ulicu. Ulica postaje društveni prostor zaposlenika, kao što je inače ulica glavni prostor grada. Od karakterističnog zatvorenog uličnog prostora, postepeno rastuća interakcija razvija se sve do otvorenog uredskog prostora. Iako zgrada svojim tlocrtom pripada tipičnom planu, upravo zbog pomaka u organizaciji prostora - ona predstavlja njegovu antitezu. S obzirom na lokaciju i izoliranost građevine, ona stvara vlastiti urbanitet.

Slika 2; Niels Torp, Sjedište tvrtke SAS, 1985./pogled na kompleks

Slika 1; TV serija Mad Men daje nam izvrstan uvid u promjene u organizaciji uredskih prostora koje su se dogodile za vrijeme snimanja serije

Slika 2; primjer organizacije uredskih prostora po principu Bürolandschaft

Bürolandschaft

Uredske prostore u Europi i SAD-u 1940-ih i 1950-ih godina karakteriziraju zatvoreni prostori, ali brza stopa rasta Njemačke u tom razdoblju omogućila je da se zemlja otvori novom načinu razmišljanja.

Braća Eberhard i Wolfgang Schnelle su se usredotočili na planiranje ureda i nastojali su promijeniti tadašnji izgled prostora. Ideja je bila ukloniti ujednačene redove stolova i uvesti plan koji je organskiji i prirodni. Stvorili su pristup pod nazivom Bürolandschaft kojeg možemo prvesti kao "uredski krajolik". Ova reorganizacija prostora prvenstveno je osmišljena kako bi pomogla u uklanjanju strogih pravila radnog mjesta koji su bili prilagođeni starom načinu rada i rasporedima ureda.

S pojavom ovog pristupa ljudi su izvučeni iz ureda, a prostori su odvojeni biljkama. Na mjestima gdje je to bilo potrebno, postavljeni su privremeni paravani kako bi se održala privatnost tijekom sastanaka i slično.

Modifikacija prostora nastavlja se radom dizajnera namještaja, Roberta Propsta. On je svoj rad temeljio na idealima Bürolandschafta i cilj je bilo zadovoljiti potrebe modernog radnog prostora za namještajem.

Tijekom dugog niza godina, događale su se brojne promjene u uredskom prostoru. S toliko dostupnih alata za pomoć u radu i sa pojavom rada od kuće, uredski prostori su sve samo ne uobičajeni. Prema istraživanju tvrtke Gartner koje je provedeno 2016. godine, među top 10 tehnologija koje pokreću radno mjesto. Istraživanje je sagledalo sve tehničke elemente koji će uskoro oblikovati način na koji radimo i interakciju unutar uredskog prostora.

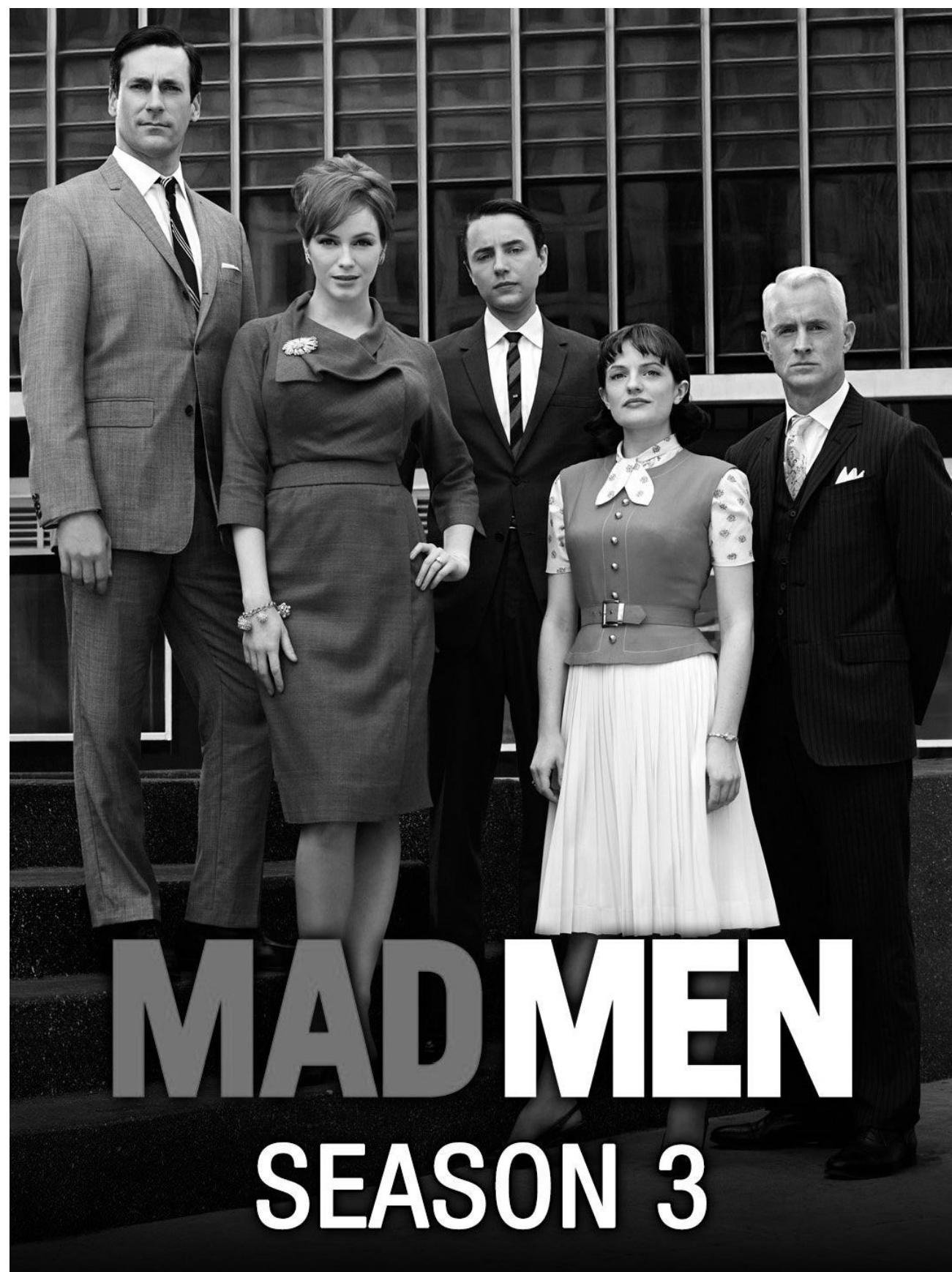
Zanimljivo je da je jedan koncept koji se razvio 60-ih godina i s vremenom je prestao biti popularan, sada ponovno aktualan. Činjenica je da je Bürolandschaft usredotočen na rušenje figurativnih i doslovnih barijera i poticanje fleksibilnosti. Upravo ga ta načela čine bitnim dijelom radnog mjesta.

Što Bürolandschaft znači za digitalni radni prostor?

Digitalno radno mjesto potiče rad sa bilo koje lokacije. Upravo zbog toga, digitalno radno mjesto mora omogućiti kulturu suradnje bez obzira na lokaciju. Virtualna blizina znači da je komunikacija moguća sa bilo kojeg kraja svijeta, u različitim vremenskim zonama video porukama i mailovima.

Još jedna velika ideja koja stoji iza Bürolandschafta je jednakost, odnosno ideja da hijerarhijske strukture treba ostaviti po strani kako bi se prema svima postupalo jednako. Eberhard i Wolfgang su izvorno mislili na jednaku upotrebu parkirnog mjesta, toaleta i prostora za jelo, ali u digitalnom svijetu to se odnosi na jednak pristup informacijama.

Radni prostori i prostori otvorenog plana imaju svoje prednosti i nedostatke, što naglašava koliko su uredskim radnicima potrebne različite postavke u različito vrijeme. Dok neki radnici uživaju u gužvi i komunikaciji sa drugim kolegama, drugi uživaju u samoći i privatnosti tijekom rada. Tijekom dana pojavljuju se različiti zadaci koji zahtijevaju različite postavke prostora.

Slika 1; serija: Mad Men

Bilo da se radi o komunikaciji, suradnji ili pronalaženju najboljih postavki za posao, digitalno radno mjesto predstavlja novi način rada. Kako raste i razvija se, tehnologija apsorbira neke od karakteristika fizičkog okruženja. I baš kao što se ured istovremeno fizički smanjuje, ali proširuje broj usluga koje može pružiti digitalno, moderni internet se pretvara u aplikaciju u kojoj korisnik bira sve što želi iz izbornika opcija.

Koncept ureda može se smatrati jednim od najdosljednijih arhitektonskih koncepata u svakoj kulturi, jer se sustavi upravljanja i proizvodnje mogu promijeniti do neprepoznatljivosti, ali riječ ured i ideja koju on predstavlja uvijek je ista. Većina organizacija teži biti u zgradi dizajniranoj posebno za njihove potrebe kako bi se tvrtka pokazala u što boljem svijetlu. U stvarnosti, mnoga sjedišta tvrtki samještene su u zgradama koje su nisu projektirane za njihove potrebe, nego su tu došli naknadno.

Jedan od problema s kojima se susreću projektanti poslovne/uredske zgrade je upravo kako odrediti ukupnu površinu zgrade. Taj je broj povezan sa brojem ljudi koji će u njoj boraviti, a tu dolazi do problema. Prvi problem koji se javlja je standard prostora po osobi koji varira za različite tvrtke i poslove; drugi je taj što se u zgradama ne nalaze samo ljudi nego i tehnologija koju oni koriste. Ono što je prihvaćeno kao standard pri projektiranju je 20 m² po korisniku (u tu površinu je uračunata i površina koja pripada komunikacijama).

Gledanje serije "Mad Men" daje nam sjajan uvid u promjene uredskih prostora u 20. stoljeću. Kako radnja serije ulazi u 60.-e godine, tako zatvorene uredske prostore zamjenjuju otvoreni radni prostori i daje se suptilna referenca na evoluciju radnog prostora nakon poslijeratnog procvata.

Devedesetih godina prošlog stoljeća uvedene su uredske "kabine" kako bi se blokirala buka i povećala razina koncentracije koja se gubila u širokim, nepreglednim radnim prostorima. Međutim, te su radne "kutije" ubrzo postale sinonim za gubitak identiteta, nedostatak sunčeve svjetlosti, pad kontakta i komunikacije.

Promjene u prostorima odražavaju način na koji radimo, a na njega utječe i tehnologija. Tehnološke promjene i fleksibilnost u načinu rada doveli su do toga da su se mjesta na kojima radimo morala promijeniti u skladu s tim. Novi razvoji nisu utjecali samo na to kako radimo, nego i gdje radimo. Stvaranje digitalnog radnog mjesta značilo je da se radna populacija našla u naletu novih aplikacija, alata i načina rada.

Primjer slobodne prostorne organizacije uredskog prostora

03.2/promjene u organizaciji uredskog prostora

Posljednjih nekoliko godina su naša radna mjesta podvrgnuta brojnim promjenama i eksperimentiranju, potaknuti širokim rasponom pokretačkih snaga. Iz organizacijske perspektive, pojavila se potreba da se nekretnine poslovne namjene naprave isplativijima, uz istovremeno pružanje privlačnog okruženja za brojne talentirane ljude i okruženja koje im pomaže u suradnji i inovacijama.

Iz perspektive pojedinca, pojavila se želja za fleksibilnijim radom i izbjegavanjem stresa svakodnevnog putovanja na posao. Isto tako se pojavila potreba za radnim prostorom koji bi bio ugodniji od jednostavnih pregrađenih "kutija" koje su bile popularne prošlih godina.

Brojne tvrtke sada koriste tehnologije praćenja zaposlenika na radnom mjestu kako bi pratili način na koji se uredski prostor koristi. Takva tehnologija je najčešće ugrađena u sam uredski inventar.

Postoje i neki zanimljivi pristupi za poticanje ravnoteže između posla i života među zaposlenicima, primjerice stolovi koji se podižu u 17:30 kako bi prisilili zaposlenike da odu kućama. S druge strane postoje i tehnologije koje uredski stol pretvaraju u krevet. Oni koji analiziraju prošla ponašanja radnika mogu predvidjeti njihove buduće poteze i procijeniti vjerojatnost susreta između ljudi. Upravo zahvaljujući ovim analizama potvrđeno je da se arhitektura uredskih prostora i anatomija rada ne slažu. Brojna istraživanja su potvrdila da su interakcije ljudi licem u lice pale nakon što su se zaposlenici preselili u open space urede.

Ovo su nedvojbeno fascinantni eksperimenti, ali najzanimljiviji pomak bio je u pokušajima da se radna mjesta učine inovativnijima. Ovdje su se pokušaji usredotočili na metodologiju otvorene inovacije stvaranja dodirnih točaka u kojima se zaposlenici mogu miješati, surađivati i inovirati s ljudima izvan svoje organizacije.

Takvi projekti imaju niz potencijalnih prednosti:

1. Dopuštaju zaposlenicima da se susreću sa zanimljivim ljudima koje obično ne sretnu.
2. Omogućuju ljudima da puno bolje prate potencijalne talente koje bi mogli privući.
3. Oni u timu za spajanje i akvizicije omogućuju praćenje zanimljivih startupa i spin-outa u njihovoj industriji.

Naravno, ove pogodnosti djeluju u oba smjera, a rad u takvom objektu može biti izvrstan način da se stave na radar velike tvrtke.

Ono što je manje uobičajeno je poticanje zaposlenika da odu van radnog mjesta i koriste jedan od mnogih co-working objekata koji se pojavljuju u gradovima diljem svijeta.

U SAD-u je sve veći troškovni pritisak na organizacije da smanje svoju imovinu - najviše uvođenjem raznih nameta i poreza. Jedan od načina je smanjiti prostor za svakog zaposlenika, ali druga opcija bi mogla biti omogućiti zaposlenicima članstvo u co-working prostorima i potaknuti ih da rade izvan radnog mjesta, bilo da je to kod kuće ili u kući na pola puta.

Iako postoji potencijal za ovakav razvoj, trenutno se čini da se preferira dovođenje stranaca, jer barem na taj način možete ostvariti određeni stupanj kontrole nad postupkom. Neskrivena slučajnost nije toliko popularna kao ciljano otvorena inovacija.

Gdje, zašto i kako radimo mijenja se velikom brzinom. Potaknut izvanrednom ekonomskom, društvenom i tehnološkom promjenom, svijet rada je nevjerojatno dinamično okruženje za inovacije i eksperimentiranje. Uredski se rad pretvara iz onog kojim dominira činovnička obrada podataka u onaj u kojem je krajnji cilj maksimalno iskoristiti ljudski kapital. Ekonomiju znanja pokreću ideje, a ideje su potaknute suradnjom. Okupljanje ljudi u dinamičnom inspirativnom okruženju, miješanje ljudi, tehnologije, prostora i mjesta, nikada nije bilo važnije u stalnoj potrazi za našim budućim radnim životom.

Poslovna zgrada vrlo je opipljiv odraz duboke promjene u obrascima zapošljavanja do kojih je došlo tijekom posljednjih godina. U SAD-u, sjevernoj Europi i Japanu najmanje 50% radno aktivnog stanovništva zaposleno je u uredima, u usporedbi s 5% koliko je bilo početkom 20. stoljeća. Međutim, današnje poslovne zgrade doživljavaju još više promjena zbog nedavne pandemije. Ured je sad mjesto za suradnju, regrutiranje talenata, onboarding i inspiracija s novim zahtjevima i očekivanjima koja kombiniraju fizičke prostore s prostorima koji pomažu tehnološkim promjenama u radu, bilo to u uredu ili na daljinu.

Primjer organizacije fleksibilnog uredskog prostora

Da bi se postigao ovaj cilj, uredska zgrada mora imati koristi od integriranog pristupa dizajnu koji se usredotočuje na ispunjavanje popisa ciljeva dizajna. Kroz integrirani dizajn, uredske zgrade visokih performansi nude vlasnicima i korisnicima povećano zadovoljstvo i produktivnost radnika, poboljšano zdravlje, veću fleksibilnost te poboljšane energetske i ekološke performanse. Ovi projekti obično primjenjuju analizu ciklusa poslovanja kako bi optimizirali početna ulaganja u projektiranje, odabir sustava i izgradnju zgrada.

Poslovna zgrada mora biti fleksibilna i tehnološki napredna kako bi se stvorila radna okruženja koja su sigurna, zdrava, udobna, estetski ugodna i održiva. Mora biti u stanju udovoljiti specifičnim potrebama korisnika u prostoru i opremi.

- fleksibilni uredski prostori

Otvoreni uredski prostori temeljeni na aktivnostima istiskuju fizičke prostore i na taj način čine ljude "izloženijima" okolini i kolegama. Razmjenom mailova i poruka ljudi postaju sve dostupniji, a korištenjem platformi poput Microsoft teamsa, Zooma i Webex-a ljudi reduciraju poslovne sastanke.

Promjene u uredskoj arhitekturi koje su se dogodile u posljednjih 20ak godina nisu značajno promijenile načine poslovanja, kao što je to učinila pandemija i to u vrlo kratkom roku.

Projektiranje radnih mjesta za interakciju između dvoje ljudi nikada nije bilo lakše. Unatoč tome, rezultati nisu onakvi kakve bi očekivali.

Radnici su okruženi fizičkom arhitekturom koja je uparena s digitalnom. Iako su pod utjecajem ove arhitekture, i dalje odlučuju pojedinačno i kolektivno kada će i na koji način stupiti u interakciju s drugim ljudima. Čak i u otvorenim prostorima s kolegama u neposrednoj blizini, ljudi koji ne žele interakciju će je vrlo vješto izbjeći. Izbjegavaju kontakt očima, i općenito postaju toliko zaokupljeni svojim zadacima da su selektivno gluhi. Uz sve moguće načine međusobne interakcije i dalje je moguće negiranje; primjerice mogu jednostavno zanemariti poruke ili email-ove.

U trenutku kada radnici žele komunicirati, sami biraju način; lice u lice, videokonferencija, telefon i slično. Onaj tko započinje kontakt, odlučuje i koliko će on trajati, dok onaj tko prima e-poruke odlučuje hoće li i kada na njih otvoriti. Ova autonomna ponašanja odlučuju o anatomiji suradnje.

Promjene kao posljedica pandemije

Jedinstvena najbolja arhitektura fizičkog ili digitalnog radnog prostora nikada neće biti pronađena. To je zato što više interakcije nije nužno bolje, niti je manje. Cilj bi trebao biti potaknuti prave ljude na interakciju u pravo vrijeme.

Mnoge uobičajene pretpostavke o uredskoj arhitekturi i suradnji su zastarjele ili pogrešne. Iako je dizajn otvorenog ureda namijenjen da nas potakne na interakciju licem u lice, daje nam dopuštenje da to ne radimo. "Slučajni sudari" koje olakšavaju otvoreni uredi i slobodni prostori mogu biti kontraproduktivni.

U mnogim slučajevima, "suprisutnost" putem otvorenog ureda ili digitalnog kanala ne rezultira produktivnom suradnjom. Tehnološki napredak omogućuje nam da testiramo pretpostavke i razumijemo kako skupine radnika stvarno međusobno djeluju. Mogu se dobiti i analizirati čvrsti podaci potrebni za dokazivanje ili opovrgavanje teorija. Da bi se to dogodilo u velikim razmjerima, funkcije ljudskih resursa, nekretnina i financija moraju prihvatiti eksperimentiranje koje je utjecalo na marketing i poslovanje. Kada se to dogodi, dizajn fizičkog i virtualnog radnog mjesta može postati kontinuirani proces – onaj koji arhitekturi i anatomiji suradnje daje sretno mjesto za susret.

03.3/promjene kao posljedica pandemije COVID-19

Prije pandemije je općeprihvaćeno mišljenje bilo da su uredi ključni za produktivnost, kulturu i pobjedu u ratu za talente. Tvrtke su se intenzivno natjecale za vrhunski uredski prostor u velikim urbanim središtima diljem svijeta, a mnoge su se usredotočile na rješenja za koja se smatralo da promiču suradnju. Zgušnjavanje, dizajn otvorenih ureda i co-working bili su ključni u organizaciji uredskih prostora.

No, procjene pokazuju da je početkom travnja 2020. 62% zaposlenih Amerikanaca radilo kod kuće tijekom krize što je znatno više od 25% koliko ih je bilo prije nekoliko godina. Tijekom pandemije mnogi su ljudi bili iznenađeni koliko su brzo i učinkovito usvojene tehnologije za videokonferencije i druge oblike digitalne suradnje. Za mnoge su rezultati bolji nego što su zamišljali. Prema brojnim istraživanjima, otprilike je oko 80% ispitanika izjavilo da uživa raditi od kuće. Oko 41% kaže da su produktivniji nego što su bili prije, a 28% da su jednako produktivni. Mnogi zaposlenici oslobođeni dugih putovanja na posao i putovanja pronašli su druge svrhe za provođenje tog vremena, uživali su u većoj fleksibilnosti u usklađivanju osobnog i profesionalnog života i odlučili su da radije rade od kuće nego u uredu. Mnoge organizacije misle da mogu pristupiti novim skupinama talenata s manje lokacijskih ograničenja, usvojiti inovativne procese za povećanje produktivnosti, stvoriti još jaču kulturu i značajno smanjiti troškove nekretnina.

Čak i nakon ponovnog otvaranja i povratka na "staro normalno", stavovi prema uredima će se vjerojatno nastaviti razvijati i više nikad neće biti isti kao i prije pandemije.

No, je li moguće da je zadovoljstvo i produktivnost koju ljudi doživljavaju radeći od kuće proizvod društvenog kapitala izgrađenog kroz nebrojene sate razgovora, sastanaka i društvenih angažmana prije početka krize? Hoće li korporativne kulture i zajednice erodirati tijekom vremena bez fizičke interakcije? Hoće li planirani i neplanirani trenuci suradnje biti narušeni? Hoće li biti manje mentorstva i razvoja talenata? Je li rad od kuće uspio samo zato što se na njega gleda kao na privremeno, a ne stalno rješenje.

Realnost je da su obje strane argumenta vjerojatno istinite. Svaka organizacija i kultura su različite, pa tako i okolnosti svakog pojedinog zaposlenika. Mnogi su uživali u ovom novom iskustvu; drugi su umorni od toga. Ponekad su isti ljudi doživjeli različite emocije i razine sreće ili nesreće u različito vrijeme. Povećana je produktivnost zaposlenika koji obavljaju razne poslove; dok je kod drugih ona znatno pala. Mnogi oblici virtualne suradnje dobro funkcioniraju; drugi ne. Neki ljudi dobivaju mentorstvo i sudjeluju u povremenim, neplaniranim i važnim razgovorima s kolegama; drugi te prilike propuštaju.

Sve ove promjene duboko utječu na poslovne zgrade i radna mjesta. Tvrtke su sve manje spremne na "kompromis" prilagodbe prostorima koji se na tržištu nude kao poslovni i sve su spremnije ulagati u nove poslovne prostore. Tržište daje prednost projektiranju zgrada i sustava koji nude maksimalnu fleksibilnost za prilagodbu potrebama promjenjivih poslovnih procesa i obrazaca korištenja.

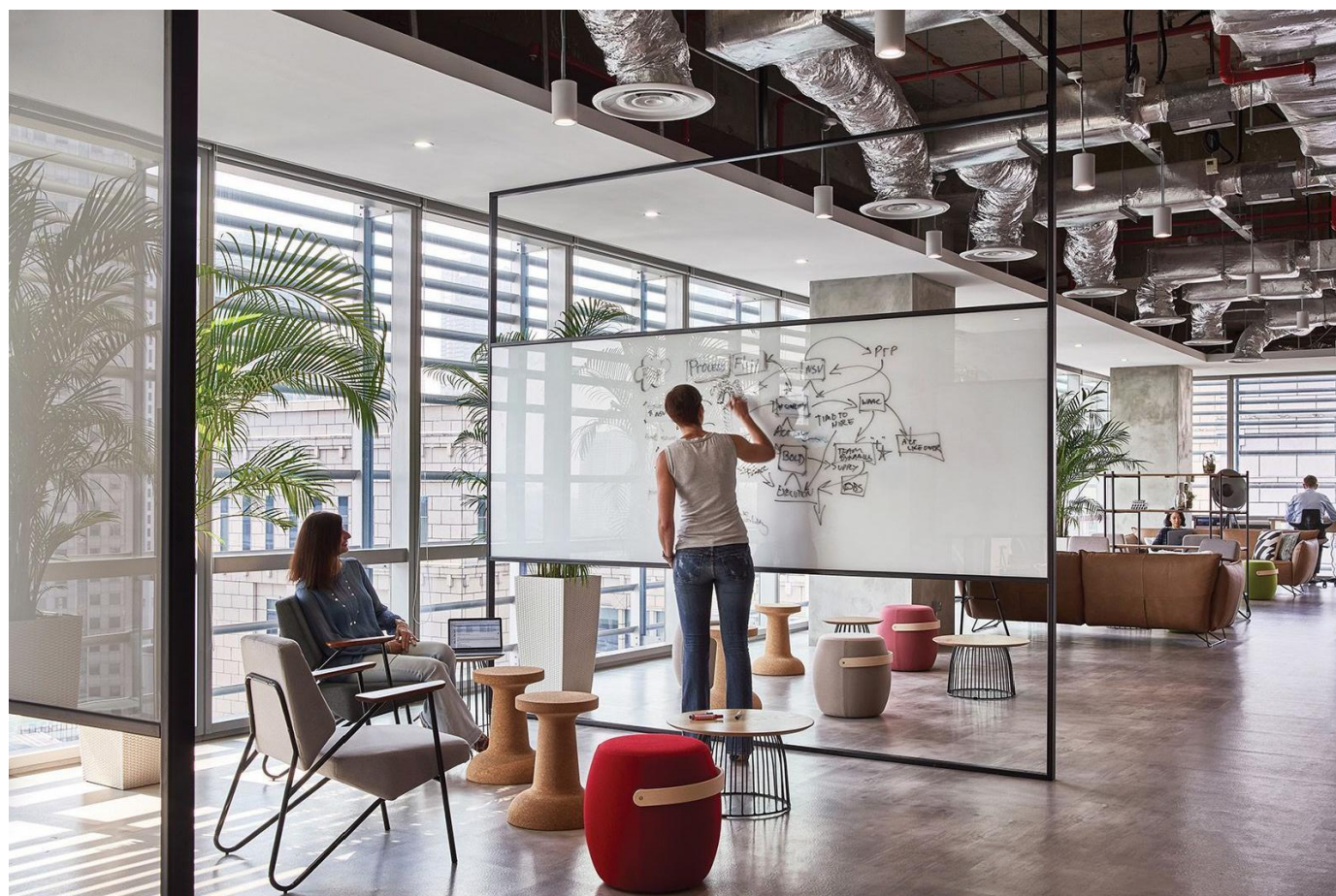
Novi načini rada zaposlenicima pružaju veću autonomiju u pogledu vremena, sadržaja, alata i mjesta rada. Sadržaj rada je raznovrsniji i kreativniji, rad se obavlja na načine koji su pokretniji i "nomadskiji" od konvencionalnog uredskog rada. Dizajn uredskih zgrada i njihovih sustava korištenja može inhibirati ove dinamičnije načine korištenja prostora i vremena. Većina uredskih zgrada, interijera i sustava zaštite okoliša su informirani, projektirani i izgrađeni bez obzira na ove nastajuće organizacijske zahtjeve.

Novi načini rada u uredima mijenjaju ideju o radnim satima od devet do pet. I danas je vrijeme rada nestalno i često produženo, ponekad čak i povezano s globalnim aktivnostima "praćenja sunčevih kretnji". Utjecaj na prostor teško je predvidjeti, što često rezultira neujednačenim obrascima korištenja prostora velike gustoće. Sama gustoća, broj ljudi koji zauzimaju prostor, mora se mjeriti na nove načine jer se inovativni načini rada često prilagođavaju načinima koji s vremenom intenziviraju korištenje prostora. Ne samo da se obrazac zauzetosti prostora tijekom vremena produžuje i intenzivira, već se i sam pojam uredskog prostora i uredskog dizajna dovodi u pitanje i transformira. Zauzimanje mjesta stereotipa o jednoj osobi u uredu ili stolu, pretpostavci koja je vodila dizajniranje i planiranje ureda cijelo stoljeće, ideja je ureda kao niza prostora dizajniranih da podrže širok raspon različitih zadataka i aktivnosti.

Ove postavke temeljene na zadacima koriste se samo prema potrebi. Oni čine dio spektra mjesta na kojima se obavlja posao, druge lokacije uključuju dom, prostore klijenta i druga 'treća mjesta' kao što su zračne luke, autobusne stanice, automobili i na ulici.

OD	DO
Rutinskog obavljanja poslova Individualnih zadataka Jednostavnog pristupa	Kreativnog pristupa poslu Obavljanja poslova u timovima Interaktivnog pristupa
Fizičke lokacije Ureda Transporta	Rada putem interneta Rada na brojnom lokacijama, uključujući i rad od kuće Komunikacije
Jedan radni stol po osobi Vlastiti prostor Rad na jednom mjestu od 9-5h	Rad u grupama od više ljudi za jednim stolom Zajednički prostor Rad na više različitih lokacija u bilo koje doba

Primjer suvremene organizacije poslovnog prostora

Različiti tipovi dizajna prostora (i sustavi posjedovanja i upravljanja prostorom) i očekivani zahtjevi za uslugama mogu se konceptualizirati u odnosu na temeljne razlike identificirane u obrascima rada.

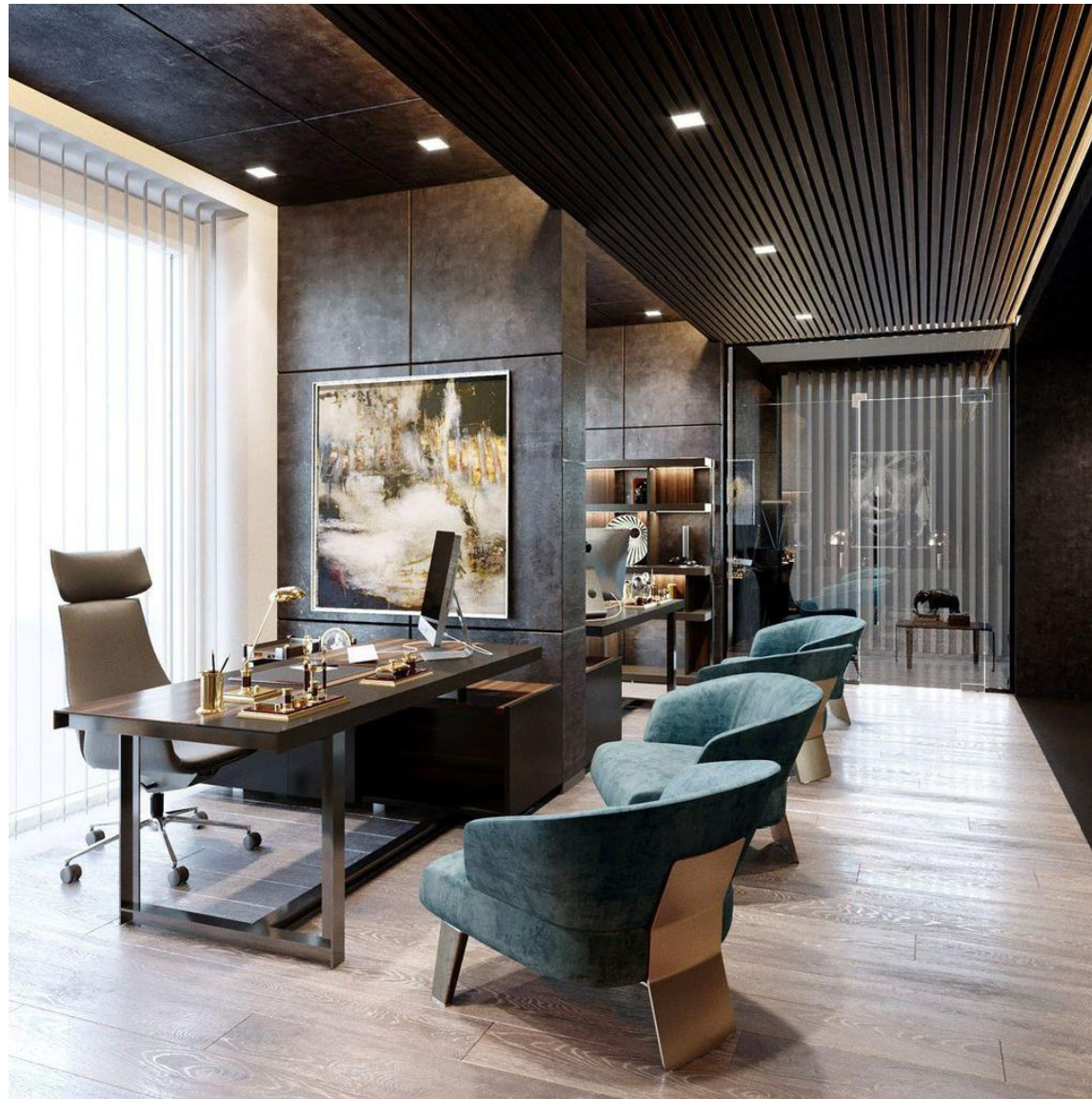
Promjene u obrascima rada povezane su s sve većom složenosti različitih radnih postavki i prostornih rasporeda. Organizacije koje rade na nove načine sposobne su potaknuti nove obrasce vlasništva i upravljanja prostorom: dijele prostor tijekom vremena u uredu i na taj način povećavaju efektivnu gustoću popunjenosti prostora koji koriste. Neke od ključnih razlika između konvencionalnih i novih načina rada sažete su u tablici u prilogu.

	KONVENCIONALNO	SUVREMENO
UZORAK RADA	Rutina Individualni zadaci Izoliranost tijekom rada	Kreativnost Rad u grupama i timovima Interaktivni način rada
VRIJEME RADA	9-5 Vlastiti stol/ured Preveliki radni prostori	Produljeno radno vrijeme Podjela radnog prostora Smanjeni radni prostori
POSTAVKE	Posao zasnovan na poziciji rada Obavljanje isključivo onog zadatka za kojeg je zaposlenik zadužen	Posao zasnovan na zadatku kojeg zaposlenik dobije taj dan

Središnja pitanja kojima se trebamo baviti pri projektiranju su stupnjevi u kojima je način rada organizacije (ili grupe unutar organizacije) interaktivan ili autonoman. Ove dvije varijable kritične su za razumijevanje utjecaja obrazaca rada, posebno novih načina rada, na korištenje i dizajn uredskog radnog mjesta.

Pod interakcijom podrazumijevamo stupanj osobne interakcije licem u lice, prvenstveno unutar radne skupine pojedinca, kao značajan u smislu utjecaja na prostorne zahtjeve. Oblici interakcije su vrlo raznoliki, u rasponu od formalnih do neformalnih kroz sastanke i druge ad-hoc susrete.

- suvremeni organizacijski tipovi uredskih prostora

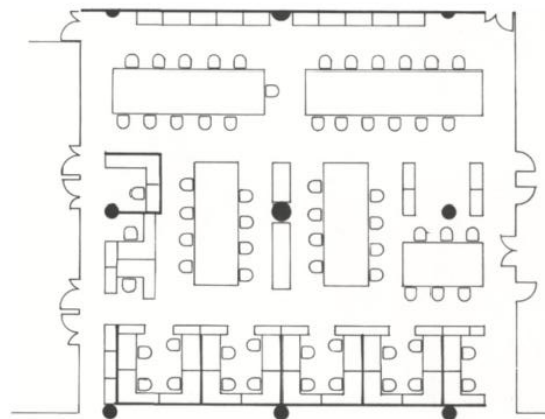
U današnje vrijeme arhitektonske tipologije uredskih prostora sve više nalikuju na model hibrida. To su zgrade koje imaju više funkcija i koje vežu različite arhitektonske tipologije uz osnovnu, uredsku tipologiju. Zajednički radni prostor/neteritorijalni prostor odnosi se na zajednički prostor kojeg nitko ne posjeduje. Brzi tehnološki napredak, povećanje cijena najma komercijalnih nekretnina i nedovoljna iskorištenost prostora potaknuli su porast organizacija koje istražuju neteritorijalne rasporede, kao što je "hot desking" koji se odnosi na privremenog "stanara" u radnom prostoru.

Druga tipologija neteritorijalnog/privremenog najma je "hoteling". Ova tipologija se odnosi na nedodjeljene radne prostore temeljene na rezervaciji, a zahtijeva da zaposlenici sami odaberu i "prijave" radno mjesto.

Temeljna premisa ovih vrsta radnih prostora je ta da radnici neće svi u isto vrijeme biti na radnom mjestu. Poslovni inkubatori i tehnološki parkovi mogu biti najprikladniji instrumenti politike za razvojnu strategiju. Poslovni inkubatori su građevine unutar kojih se odvijaju visokotehnološke aktivnosti, istraživanja i različite poslovne aktivnosti. Kontakti između tih subjekata promiču se na takav način da se proizvedu sinergije iz kojih mogu proizaći nove ideje i tehnološke inovacije, pa se na taj način potiče stvaranje novih tvrtki

TIP MALOG UREDA

Organizacija malog ureda povezana je s grupnim procesnim radom, interaktivnim, ali ne nužno visoko autonomnim. Prostor je dizajniran za grupni rad s nizom od nekoliko jednostavnih postavki, obično raspoređenih u otvorenoj ili grupnoj sobi. Iako su postavke obično dizajnirane pod pretpostavkom da svaki pojedinac zauzima svoj 'vlastiti' stol, grupa bi također imala pristup lokalnom pomoćnom prostoru za zajedničku opremu ili posebne tehničke objekte koji se koriste prema potrebi. Zadaci su obično kratkotrajni i uključuju timski rad. Tipične organizacije koje koriste ovakvu vrstu ureda uključuju dizajn, istraživanje, rad s medijima i oglašavanje.

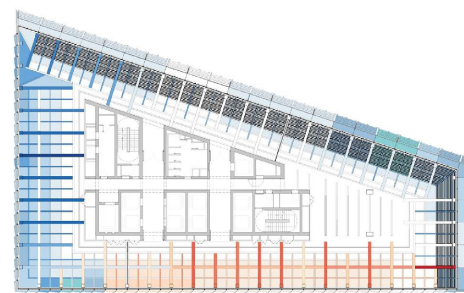
slika 1- tlocrt zgrade ITN

slika 2- tlocrt zgrade ITN
- lokacija: London, UK
- projekt: Norman Foster i partneri

Jean Nouvel, La Marseillaise, Francuska - tip klupskog i malog ureda

Tlocrt kuće se sastoji od središnjih jezgri dizala i stubišta, oko kojih se nalaze različiti tipovi uredskih prostora - otvorenog i zatvorenog tipa.

Slika 1; Jean Nouvel, La Marseillaise/tlocrt

Obično se u velikim metropolama, blizu centra grada rade poslovni tornjevi kako bi se izbjeglo preveliko širenje grada i ograničila dnevna putovanja. Toranj je smješten u blizini gradskog waterfronta, okružen sa još četiri poslovna tornja koji imaju pogled prema moru i luci.

Poslovni tornjevi se smatraju jednom od najgeneričnijih arhitektonskih tipologija, čine se zamjenjivim i mogu postojati bilo gdje. U jako malo slučajeva opisuju svoj grad, visoki su, ali anonimni i gotovo uvijek imaju staklenu fasadu. Ambicija koja stoji iza projektiranja ovog tornja je pripadnost mediteranu i morskome zraku, stvaranje prozirne strukture unutar inače generičnog prostora. Tlocrt kuće se sastoji od središnjih jezgri dizala i stubišta, oko kojih se nalaze različiti tipovi uredskih prostora - otvorenog i zatvorenog tipa.

Ova poslovna zgrada prestavlja suvremeni pristup projektiranju uredskog prostora. Iako ga karakterizira kombinacija klupskog i malog ureda, uvođenjem zelenila u prostor i stvaranjem zajedničkih prostora - ova građevina je primjer suvremene organizacije uredskog prostora. Smještena je uz more, te je u odnosu prema okolini postala urbani reper.

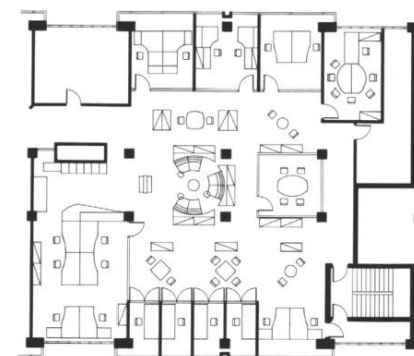
TIP KLUPSKOG UREDA

Organizacija klupskog ureda je za rad koji se bazira na znanju: i vrlo autonoman i vrlo interaktivan. Obrazac zauzetosti je povremeno i tijekom produženog radnog dana. Širok raspon postavki temeljenih na zajedničkim zadacima služe koncentriranom individualnom i grupnom interaktivnom radu. Pojedinci i timovi zauzimaju prostor prema potrebi, krećući se po prostoru kako bi iskoristili prednosti širokog spektra sadržaja.

Omjer dijeljenja ovisit će o preciznom sadržaju radne aktivnosti i mješavini unutarnjeg i izvan uredskog rada, po mogućnosti kombinirajući rad na daljinu, rad kod kuće i rad kod klijenta i na drugim lokacijama. Tipične organizacije koje koriste ovu vrstu ureda uključuju neke kreativne tvrtke kao što su reklamne i medijske tvrtke, IT sektori i slično.

Organizacije se jako razlikuju po stupnju interne raznolikosti radnih procesa i obrazaca. Dijelovi organizacija s različitim obrascima rada mogu se nalaziti u zasebnim zgradama ili dijelovima katova. Specifična korelacija između obrasca rada i zauzetosti prostora uvelike će varirati.

Prepoznato je da će većina organizacija ili dijelova nekih organizacija bez sumnje biti predstavljena kombinacijama ovih radnih obrazaca. Na primjer, mnoge organizacije imaju grupe osoblja koje se bave unosom podataka ili rutinskim administrativnim funkcijama, koje se nazivaju košnicom, a koje se mogu nalaziti s drugim grupama koje djeluju kao mali ured ili klub u poslovnoj zgradi.

slika 1- tlocrt zgrade Rijksgebouwendienst

Blumenthal building, Kruchin Arquiteura - tip malog ureda

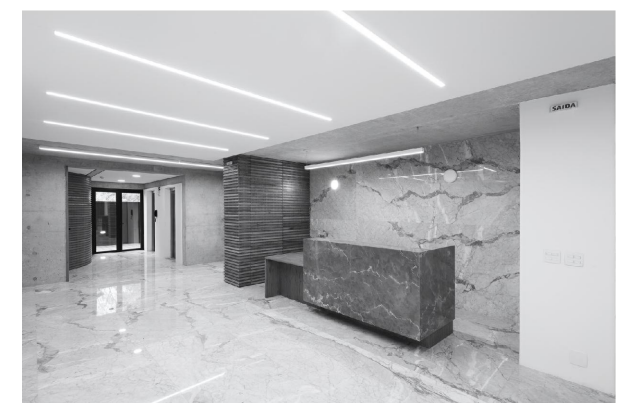
U ulici Joao Moura, jednoj od najvažnijih povijesnih ulica na zapadu Sao Paula, ističe se nova poslovna zgrada trgovačkog poduzeća koja je ujedinila lokalnu arhitektonsku baštinu i suvremenu poslovnu zgradu.

Posebnost građevine zasigurno se krije u ideji da se pročelje postojećih kuća zadrži i da se na taj način što više ispoštuje graditeljsko nasljeđe, ali i sačuva tradicionalna slika i dimenzija ulice.

Slika 1; Blumenthal building, Kruchin Arquiteura/ pogled na zgradu

Komunikacija zgrade sa okolinom vidljiva je i u nastojanju da se korisnicima pruži što više zelenih prostora i dnevnog svijetla u samom interijeru. Tlocrt zgrade je maksimalno oslobođen od konstrukcije kako bi se stvorio što fleksibilniji prostor u interijeru koji odgovara svim potrebama korisnika.

- **suvremene tendencije u organizaciji uredskih prostora**

Prozračni, otvoreni uredi i veliki zajednički prostori predstavljaju standard izgleda današnjeg radnog mjesta.

Umjesto nekadašnjih redova stolova i izdvojenih "ćelijastih" soba za sastanke - razvija se ideja "Team pods". Takav način projektiranja uredskog prostora vidi tlocrt kao prazno platno na kojem se radni stolovi, stolice i sav uredski namještaj mogu premjestiti u različite rasporede i preurediti u nekom kraćem periodu.

S obzirom da je pandemija primorala zaposlenike na rad od kuće, brojni sastanci održavali su se online. Upravo zato danas tvrtke poput google-a razvijaju novu tipologiju sobe za sastanke - Campfire. To je prostor u kojem virtualni sudionici sastanka stoje na istim pozicijama kao i oni koji su na sastanku prisutni.

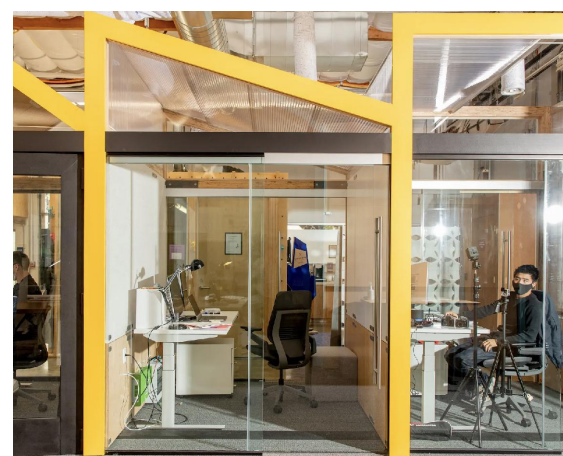
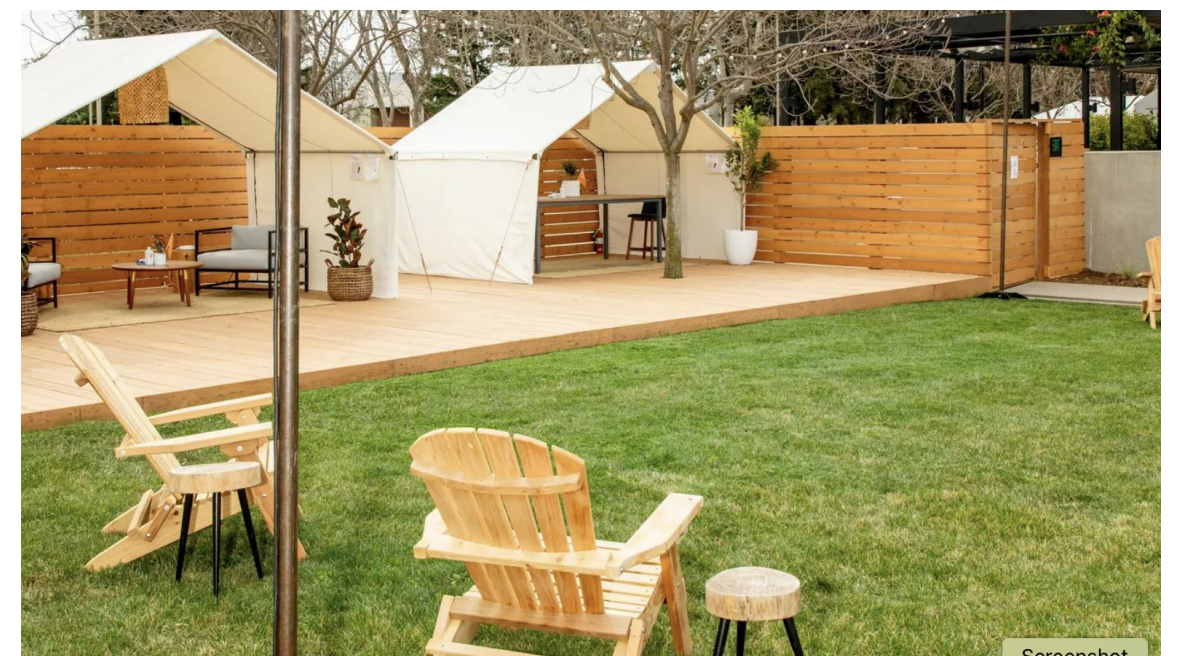
Osim promjena u organizaciji interijera uredskih prostora, jedna od najvažnijih karakteristika suvremenog ureda je odnos prema vanjskom prostoru. Zaposlenici danas sve više paze na svoje zdravlje, pa im je jako važno provođenje vremena u prirodi. Vanjski uredi i sobe za sastanke smještaju se u natkrivene prostore okružene zelenilom.

Jedna od tvrtki koja je najviše fokusirana na suvremenu organizaciju uredskih prostora je upravo Google. Pri razmatranju organizacije poslovnog prostora tvrtke, osnovna nit vodilja bila je da svi (ili barem većina) zaposlenika radi u uredu, a ne od kuće. Žele im ponuditi sve ono što im je potrebno na jednom mjestu, a sve kako bi ljude natjerali da što više vremena provode u uredu.

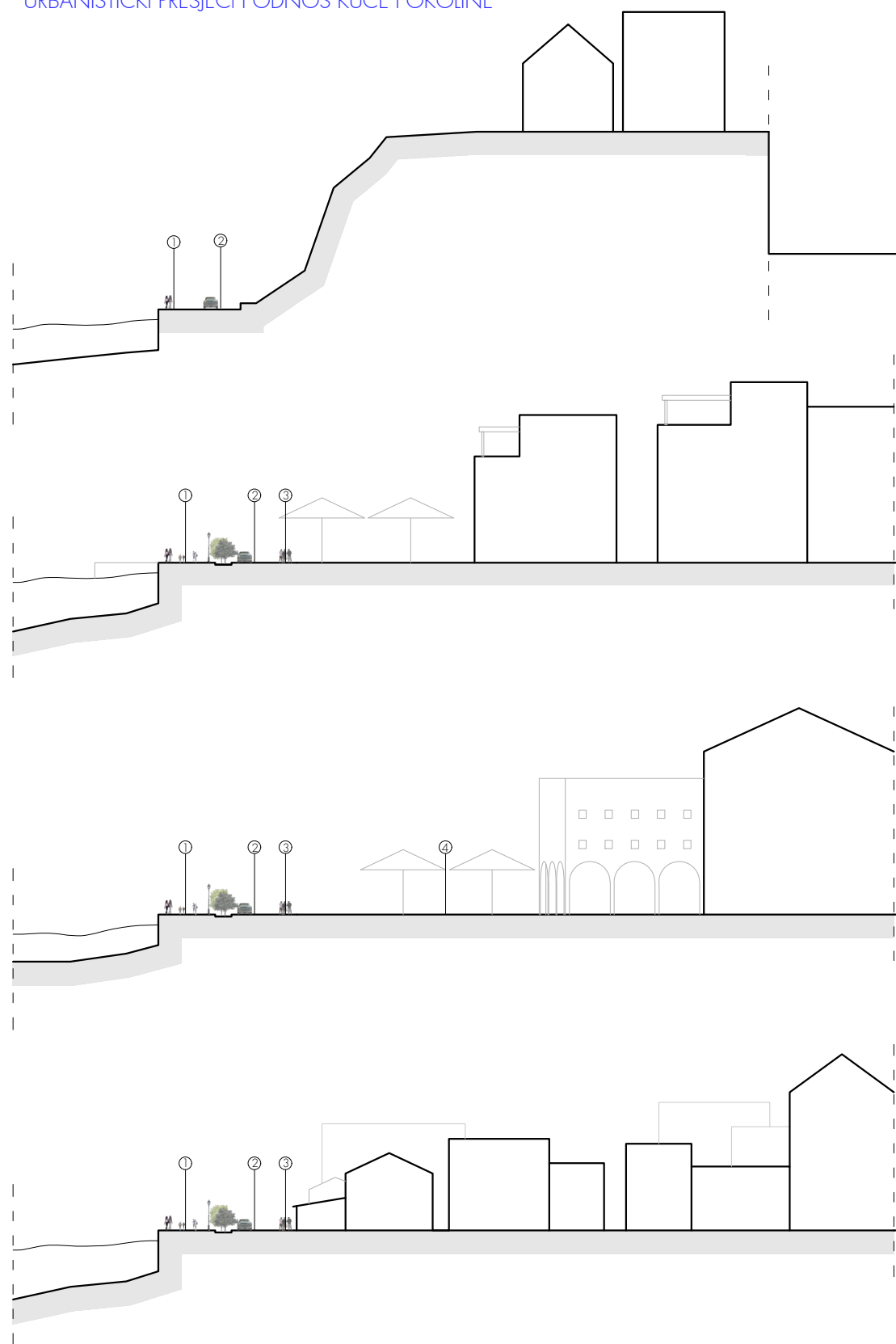
Jedan od problema s kojima su se susreli je kako riješiti problem temperature u velikim uredskim prostorima. Razvili su sustav grijanja i hlađenja koji je smješten u svakom sjedalu na način da difuzor zraka ispušta topli ili hladni zrak, a ujedno kontrolira smijer i količinu zraka.

Pregrađivanje ureda odvija se putem robota koji napuhuju prozirni celofanski balon koji omogućuje privatnost. Također, iz sjedala se emitira zvuk koji prigušuje buku u okolini i daje zaposlenicima mir.

Pojava "hot - deskinga" je u google-ovim uredima također riješena na poseban način i to korištenjem stola koji se prilagođava različitim preferencijama zaposelnika i njihovim potrebama.

ODNOS PREMA LOKACIJI I KONTEKST
URBANISTIČKI PRESJECI I ODNOS KUĆE I OKOLINE

1. riva - širina iznosi između 7m i 9m
2. prometnica - širina iznosi 6m
3. pješačka staza - širina iznosi 2m
4. trg ispred zgrade Županije - dimenzija 50m x 100m

Prva asocijacija kada pomislimo na ulicu je to da je to prostor između zgrada u gradu; u kojem se kreću u jednom ili dva smjera; ili mirniji prostor okružen kućama i trgovinama gdje ljudi mogu slobodno hodati. Međutim, ulica nije samo sredstvo pristupa, nego i svojevrsna arena za društveno izražavanje. Osim što je fizički element grada, ona je i društveno važna. To je najpristupačniji javni prostor jer pruža otvoren prostor ispred svake kuće ili radnog mjesta. Izražajna funkcija ulice također uključuje njezinu upotrebu kao mjesto za neobaveznu interakciju, rekreaciju, razgovor i zabavu. A priroda pokreta će odrediti druge namjene koje će se dogoditi. To je vrlo kulturno utemeljeno, ali obično što je kretanje brže, to je ograničena šansa za interakciju s drugim ljudima i okolinom i obrnuto. Zato je pješak najkomunikativnije prijevozno sredstvo, jer dopušta, čak i poziva, na druge aktivnosti. Prisutnost ili odsutnost pješaka na ulici određuje prisutnost, vrste i intenzitet drugih namjena. Čini se da je u suprotnosti s prisutnošću automobila, gdje će jači intenzitet i brzina inhibirati druge aktivnosti koje ometaju.

U kontekstu urbanizma, ulica je vrlo vitalan element tako da dodavanje novih uličnih segmenata ili promjena postojeće širine ulice postaje parametar razvoja. Ogromna količina prostora posvećena je razvoju sve više i više ulica odsijecanjem zemljišta izgrađenog područja na kojem se odvijaju aktivnosti.

Linearni oblik ulice vrlo je pogodan za kretanje s jednog mjesta na drugo, ali aktivnosti unutar zgrada i arhitektonski karakter uličnog/ogradnog zida dvorišta određuju koje će se aktivnosti odvijati. Zatim fasade zgrada na susjednim stranama koje tvore ulični krajolik su najvažniji elementi karaktera ulice kao urbanog prostora. Manje kuće najčešće imaju složenije i atraktivnije pročelje, osobito ako je fasada transparentna. Veće kuće najčešće imaju monotonije pročelje, sa ograničenom mogućnošću interakcije između javnih i privatnih aktivnosti.

00/zaključak

Cilj ovog rada bio je stvoriti prostor koji bi sredini bogate povijesti i kulturnog naslijeđa donio jednu novu dimenziju ureda koja je u suprotnosti tradicionalnog zatvorenog ureda organiziranog u tipu ćelije. S obzirom na lokaciju koja je okružena povijesnim zgradama i fortifikacijskim građevinama, kao tipologija je odabrana terasasta građevina koja ne narušava kontekst u kojem se nalazi - a svojom pojavnošću doprinosi izgledu waterfronta. Kako bi se uklopila u postojeći kontekst, građevina svojom visinom ne prelazi visinu okolnog terena. Terasa stvaraju mediteranske vrtove i vanjske prostore koje zajedno sa morskim okruženjem stvaraju ugodan osjećaj boravka u suvremenom uredskom prostoru.

Analizom lokacije i suvremenih tendencija u organizaciji uredskih prostora, isprojektiran je tip klupskog ureda koji uz urede na otvorenom i uvođenje zelenila u rani prostor ostvaruje pomak u odnosu na klasični klupski ured. Uvođenjem ovih elemenata u radni prostor, granica između doma i radnog prostora blijedi.

S obzirom na oblikovanje građevine, krov je iskorišten za smještaj sportskih terena koje susjedna škola nema. Na taj način on postaje prostor koji je u službi svakog stanovnika grada.

"A system is necessary because it is organic, relevant and continuous in time, and gives clarity to an architectural principle. In addition a system is a tool that can be used by other architects ensuring the continuity of the main idea, while dictating neither style nor conditions nor technical restrictions, and at the same time preventing discord of form."

Giancarlo De Carlo, talijanski arhitekt ;
publikacija "L'architettura della partecipazione"

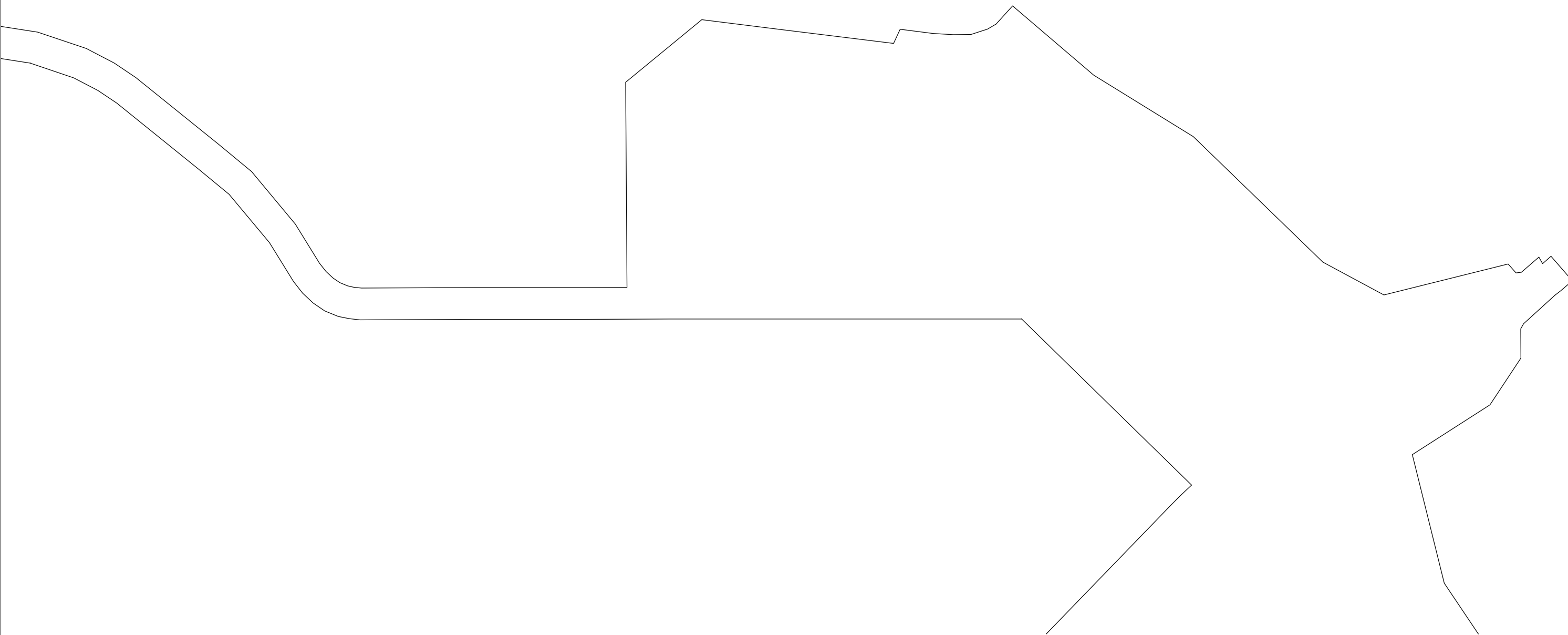
00/literatura

1. Bert Bielefeld, Hartwin Busch - Basics design, Office design
2. Christina Danielsson - Office Design, Applying Lynch's Theory on Office Environments
3. Andrew Laing, Francis Duffy, Stephen Willis, Denice Jaunzens - New Environments for Working/The RE-Design of Offices and Environmental Systems for New Ways; 2004.
4. Francis Duffy, Colin Cave, John Worthington, Planning Office Space; 1976.
5. Wikipedia - Office Space
6. Wikipedia - Office Landscape (Burolandschaft)
7. <https://www.bos.com/inspired/burolandschaft/>
8. CBRE - Covid-19 is changing how we think about the offices
9. Office Architecture Concepts: How Workplace Design Affects Human Behavior
10. Rem Koolhaas, "Typical Plan", S, M, L, XL ; 1993.
11. Arch daily - AD classics - designing office buildings
12. <https://hbr.org/2021/03/designing-the-hybrid-office>
13. <https://green.harvard.edu/tools-resources/how/designing-your-office-space-movement>
14. <https://nationalprojects.com.au/7-factors-of-great-office-design/>

Posebna zahvala profesorici Sanji Matijević Barčot na prikupljenoj literaturi, brojnim savjetima, strpljenju i pomoći pri izradi komentorskog rada.

studentica: Lucija Mišura
mentor: izv. prof. art. Neno Kezić
komentorica: dr. sc. Sanja Matijević Barčot

tema odabranog područja:
SUVREMENE UREDSKE TIPOLOGIJE I NJIHOV ODNOS
PREMA GRADU

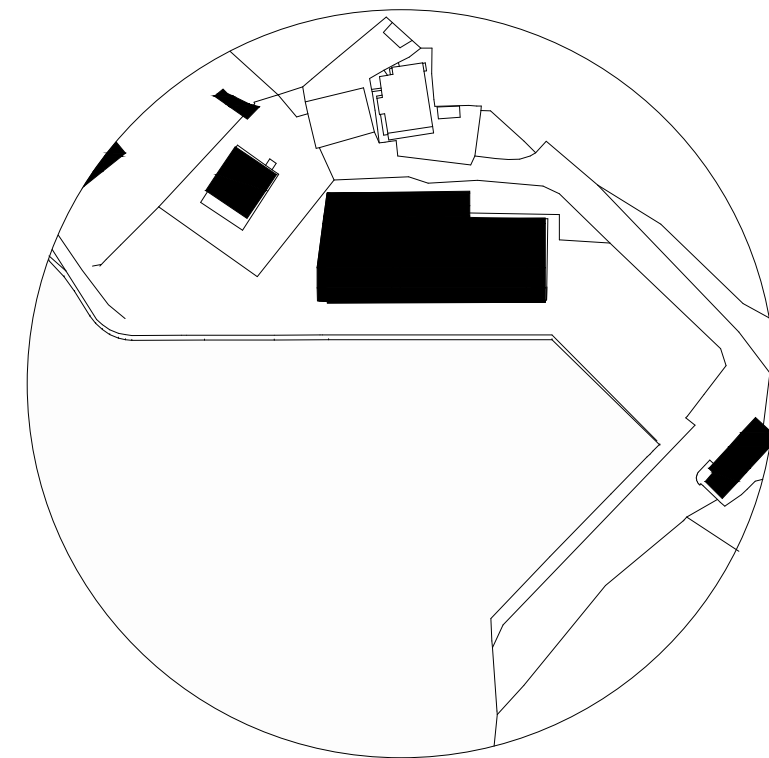
konzultantica za konstrukciju: dr. sc. Nikolina Živaljić

00/uvod

Rad na projektu uređenja zapadnog dijela šibenske rive i izgradnje poslovne zgrade započinje komentroskim radom koji je osnova za razumijevanje potreba i procesa projektiranja uredske zgrade. Analizom povijesnih i aktualnih promjena dolazimo do zaključka kako su organizacijski tipovi malog ureda i klupskog ureda najprikladniji, a posebice uvođenjem elemenata "uredskog krajolika" - Burolandschaft.

Krajolik koji okružuje lokaciju karakterizira sa sjeverne strane arhitektura kaosa, legalizacija i opće zapuštenog prostora, sa iznimkom osnovne škole koja ima direktan pogled na šibenski kanal. Sa istočne strane se nalaze vrlo vrijedne povijesne građevine i tvrđave koje daju dodatnu važnost ovom području grada.

Improvizirana arhitektura s jedne strane i povijesno graditeljsko naslijeđe s druge strane nameću pitanje oblikovanja zgrade, odnosno na koji način povezati ove dvije tipologije/karakteristike. Kako izgleda kuća koja je dio šibenskog waterfronta, a koja je ujedno i spoj između dvije vrlo različite tipologije gradnje. i u kakvom je međuodnosu s njima?

01 /lokacija

Na zapadnom dijelu Šibenske rive nalazi se neugledna i neuređena zona "Dolac". Kroz povijest je ovaj dio grada bio vrlo značajan, međutim kroz godine je postao zaboravljen. Okružen je naseljima Crnica sa sjeverne strane, naseljem Njivice sa zapadne strane i starom gradskom jezgrom sa istočne strane.

Grad Šibenik je najstariji samorodni hrvatski grad na jadranskoj obali. Po prvi se put spominje 1066. godine u povelji kralja Petra Krešimira IV., zbog čega se često naziva i Krešimirovim gradom. Službeni status grada koji dobiva u 13. stoljeću glavni je razlog početka gradnje njegovog glavnog simbola, katedrale sv. Jakova, čuvene građevine uvrštene na UNESCO-ov popis spomeničke baštine. Osim Katedrale, na popis je uvrštena i tvrđava Sv. Ante koja se nalazi na ulazu u šibenski kanal.

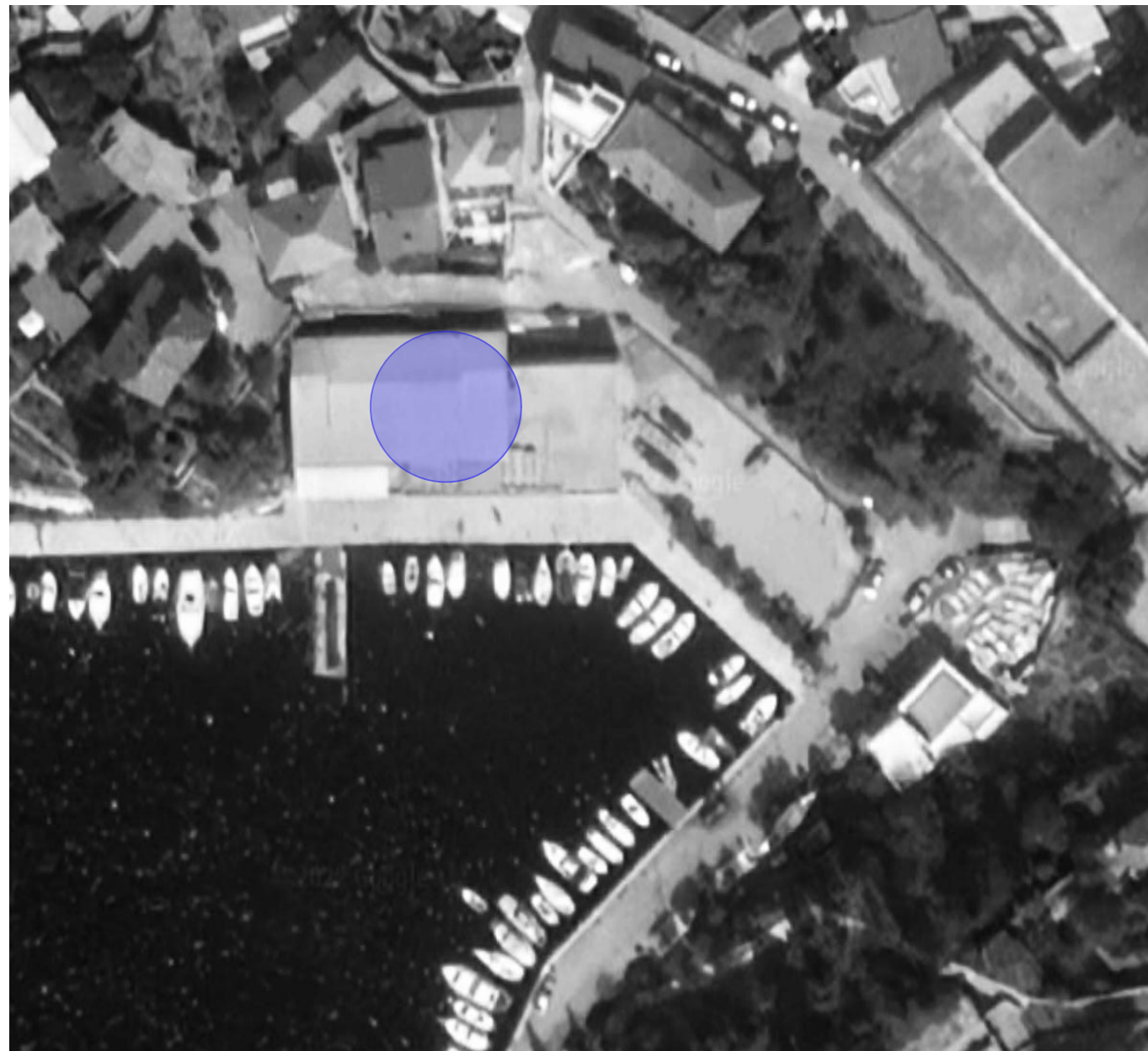
Arhitekturu gradske jezgre i starog dijela grada, a koji okružuju samu lokaciju izrade projektnog rješenja diplomskog rada karakteriziraju niske građevine i velika gustoća izgrađenosti.

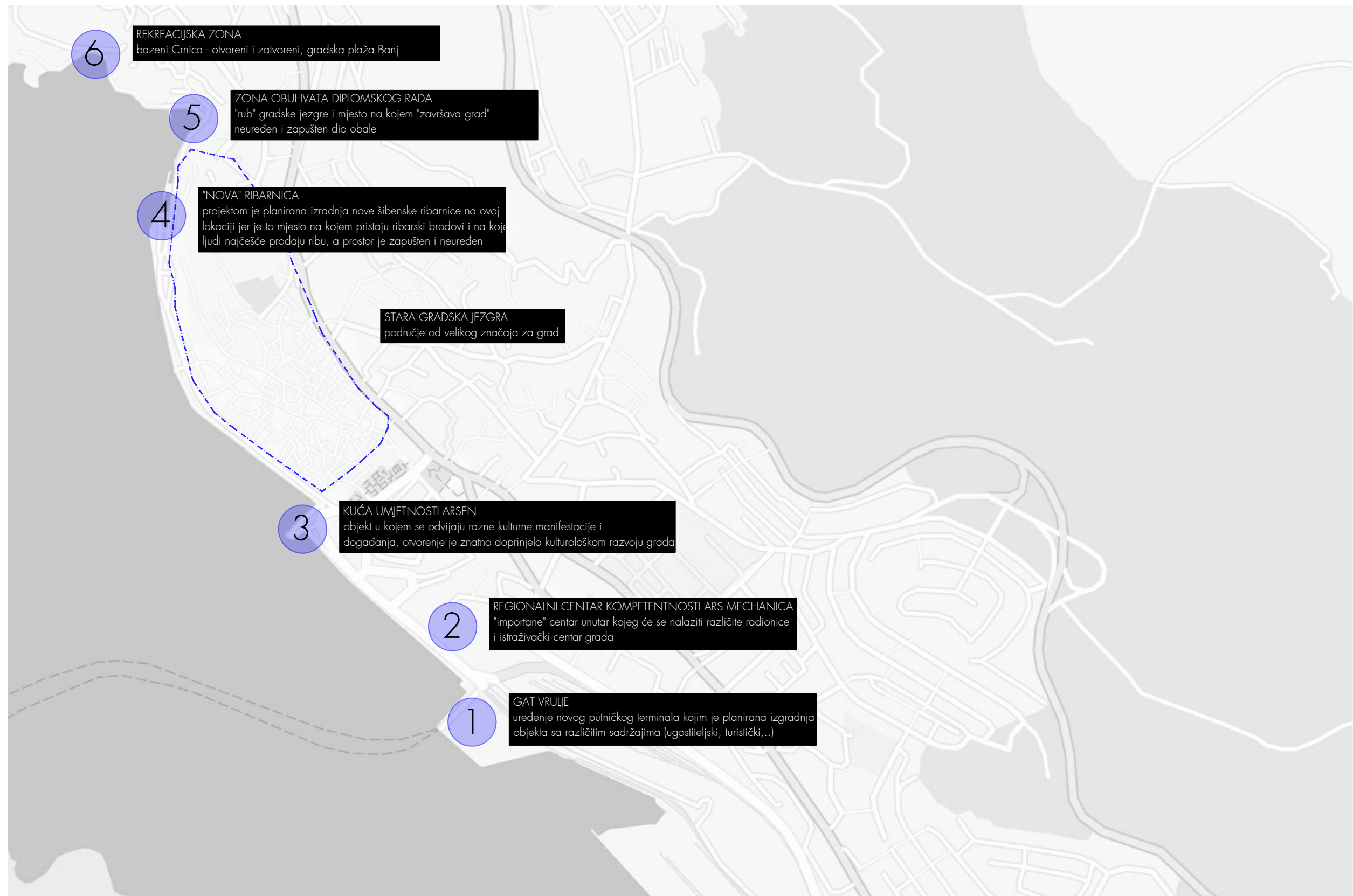
površina obuhvata mora = 3600 m²
površina obuhvata obale = 9120 m²
površina izgrađenih građevina
unutar obuhvata = 1570 m²
ukupna površina obuhvata = 12720 m²

6 REKREACIJSKA ZONA
bazeni Crnica - otvoreni i zatvoreni, gradska plaža Banj

5 ZONA OBUHVATA DIPLOMSKOG RADA
"rub" gradske jezgre i mjesto na kojem "završava grad"
neuređen i zapušten dio obale

4 "NOVA" RIBARNICA
projektom je planirana izradnja nove šibenske ribarnice na ovoj
lokaciji jer je to mjesto na kojem pristaju ribarski brodovi i na koje
ljudi najčešće prodaju ribu, a prostor je zapušten i neuređen

STARA GRADSKA JEZGRA
područje od velikog značaja za grad

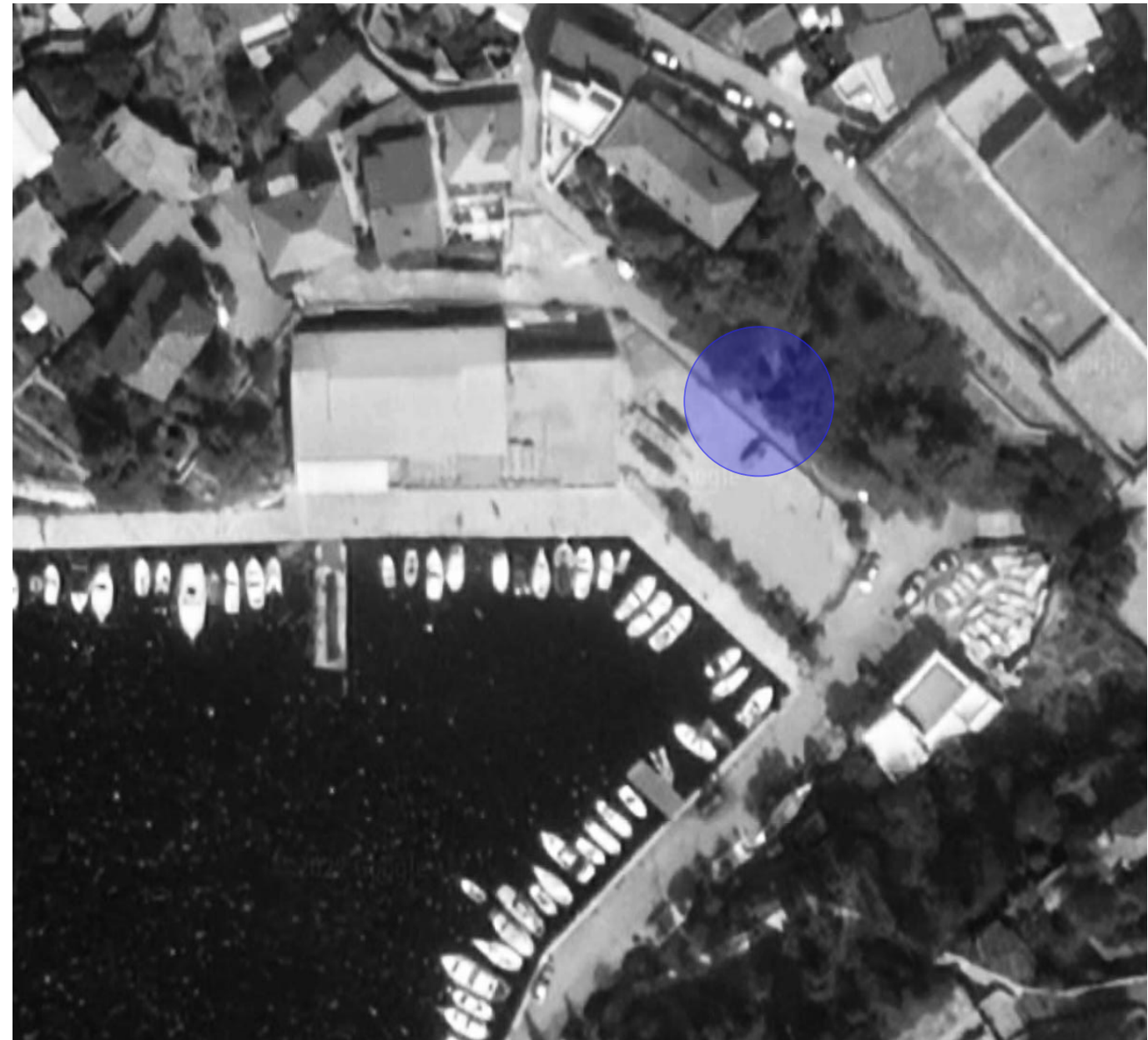
3 KUĆA UMJETNOSTI ARSEN
objekt u kojem se odvijaju razne kulturne manifestacije i
dogadanja, otvorenje je znatno doprinjelo kulturološkom razvoju grada

2 REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI ARS MECHANICA
"importane" centar unutar kojeg će se nalaziti različite radionice
i istraživački centar grada

1 GAT VRUJE
uređenje novog putničkog terminala kojim je planirana izgradnja
objekta sa različitim sadržajima (ugostiteljski, turistički, ...)

"MAGNETI"
predstavljaju projekte kojima je obuhvaćeno uređenje i
"dodavanje" novih sadržaja području obale grada Šibenika
kojima bi se taj dio grada dodatno aktivirao i dobio na značenju

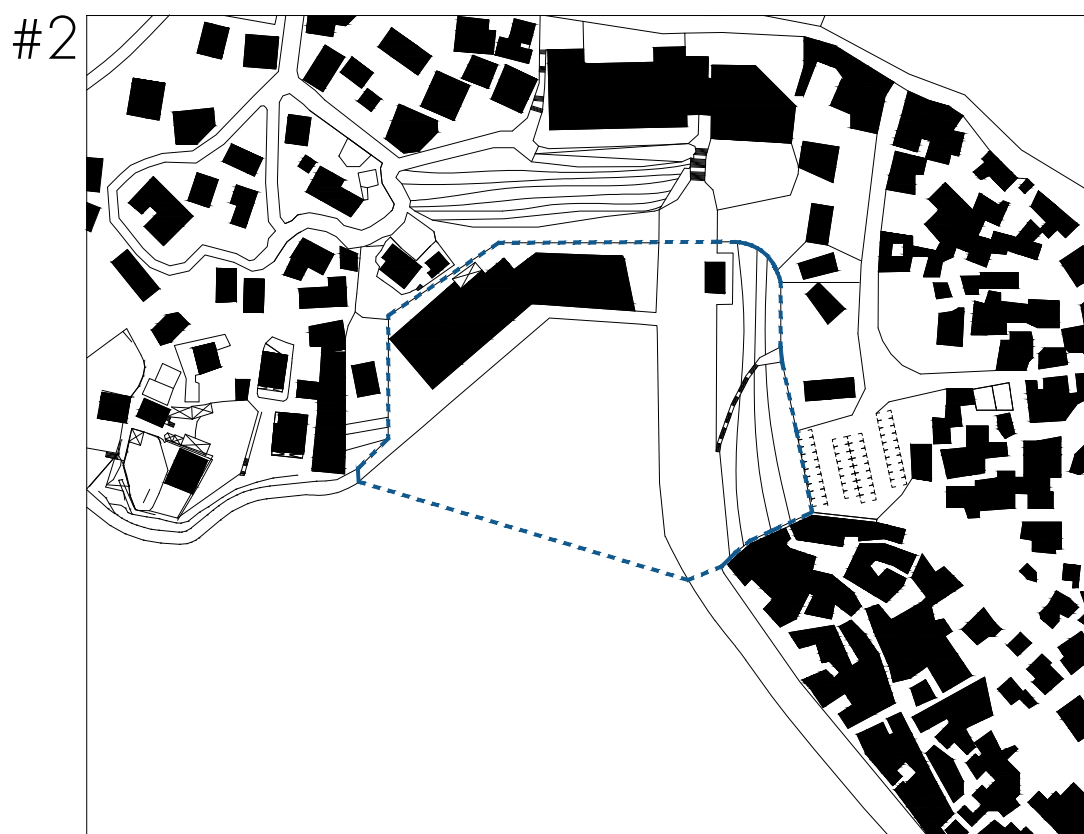

01 /lokacija

Zona obuhvata nalazi se na vrlo prominentnom području grada Šibenika, na spoju stare gradske jezgre i manjeg gradskog naselja Crnica. Zbog svoje lokacije je vrlo istaknut i važan dio gradskog waterfronta, stoga je oblikovanje i pojava kuće na toj lokaciji vrlo važna. Prostor okoline karakterizira slojevitost i neodređenost urbanističkih pravila. Lokaciji je moguće direktno pristupiti sa jugoistočne strane, putem rive. Pješaki pristupi su osim putem rive mogući i sa sjeveroistočne strane (iz smjera tvrđave sv. Mihovila) i sjeverozapadne strane (iz smjera naselja Crnica).

Osim što se ova dva dijela grada razlikuju u povijesnom smislu (relativno novo naselje i povijesna jezgra grada), oblikovno su također uočljive velike razlike - od gustoće izgrađenosti građevina, do njihove pojavnosti.

Uređenje prostora bazira se na jednostavnom spoju ove dvije gradske zone, ali i uređenju neuglednog dijela rive i gradskog prostora.

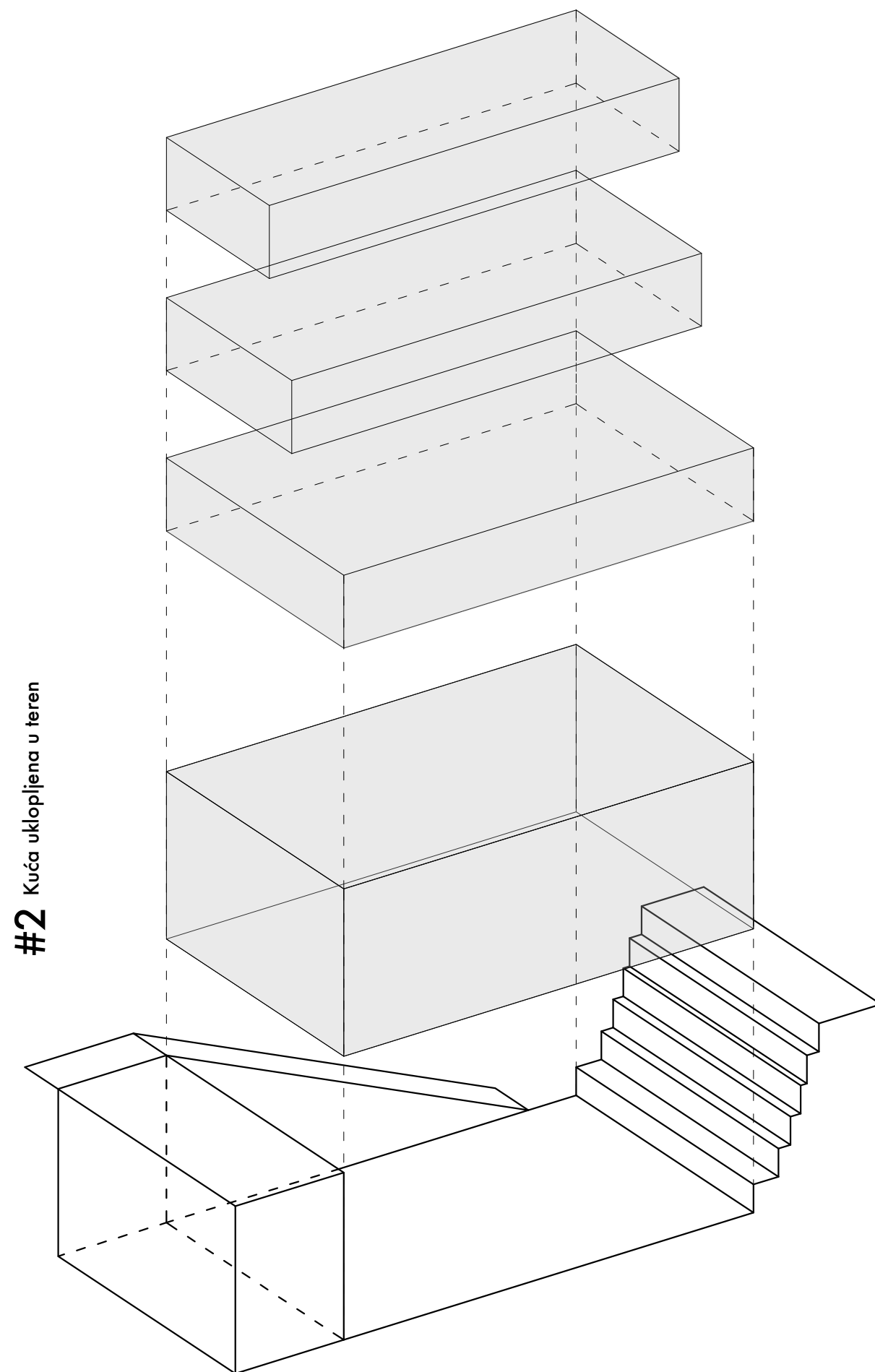
#1 Postojeći parametri

Lokaciju okružuju važne gradske građevine - sa sjeverne strane je to osnovna škola, sa sjeveroistočne strane je to tvrđava Sv. Mihovila. Lokaciju također karakterizira i nelogičnost pješačkog kretanja - posebice u smjeru sjevera gdje pješak mora koristiti neugledne stepenice koje vode prema školi i kružiti kako bi došao do naselja Crnica.

Također, škola ima dvoranu sa jednim malim - nedovoljnim školskim igralištem sa južne strane škole.

#2 Zona obuhvata i njegove granice

Površinu obuhvata su uglavnom odredile postojeće okolne granice - sa sjeverne strane je to mala kolno pješačka rampa koja vodi do dvije stambene građevine na uzvisini, sa istočne strane usjek/padina na kojoj se nalazi zelenilo, sa zapadne strane postojeća stijena. Granica obuhvata u moru ovisila je isključivo o logici nastavljanja i postojećeg oblikovanja rive (blagi lukovi i zavoji).

#2 Kuća uklopljena u teren

#1 Teren - okružen usjekom, strmom padinom zelenila i kolno - pješačkom rampom

#3 Terasa

03/koncept

Osnovna ideja projekta je urediti javni prostor dijela rive grada Šibenika. Nastavno na prethodne analize lokacije i okoline - sa istočne strane kaos stare gradske jezgre i sa sjeverne i zapadne strane kaos gradskog naselja Crnica - kuća se nalazi na njihovom spoju. Također, sa južne strane se pruža pogled na čitav šibenski kanal i zaljev.

Oblikovanje i tipologija građevine proizašli su iz same lokacije i topografije terena. Pri određivanju tipologije osnovno pitanje bilo je kako postaviti kuću koja se prema okolini odnosi sa dozom poštovanja, koja dovodi u red izgled gradskog waterfronta, i koja rješava osnovne postavke kretanja pješaka tom zonom grada.

#1 Terasa

Kuća je nastala promišljanjem okolne zone, umjesto još jedne generičke poslovne zgrade. Uobičajene postavke takve zgrade zamjenjene su konciznim eksterijerom, zamagljenim granicama građevine, i potpuno otvorenim javnim vanjskim prostorom koji je svima dostupan. Uređenje terasa zelenilom doprinosi izgledu pročelja grada, omogućuje rad na otvorenom i odmor zaposlenika u zelenom prostoru. Ostakljenjem fasade zaposlenici/korisnici prostora imaju pogled na šibenski kanal, ali i zelene prostore terasa.

Kako bi se stvorila veza između gradske šetnice (rive), zone mora i poslovnih prostora koji se nalaze na prvom i drugom katu - prizemlje je rezervirano za ugostiteljske objekte - a natkriveni prostor terase u prizemlju služi kao živopisno javno okupljalište za građane Šibenika.

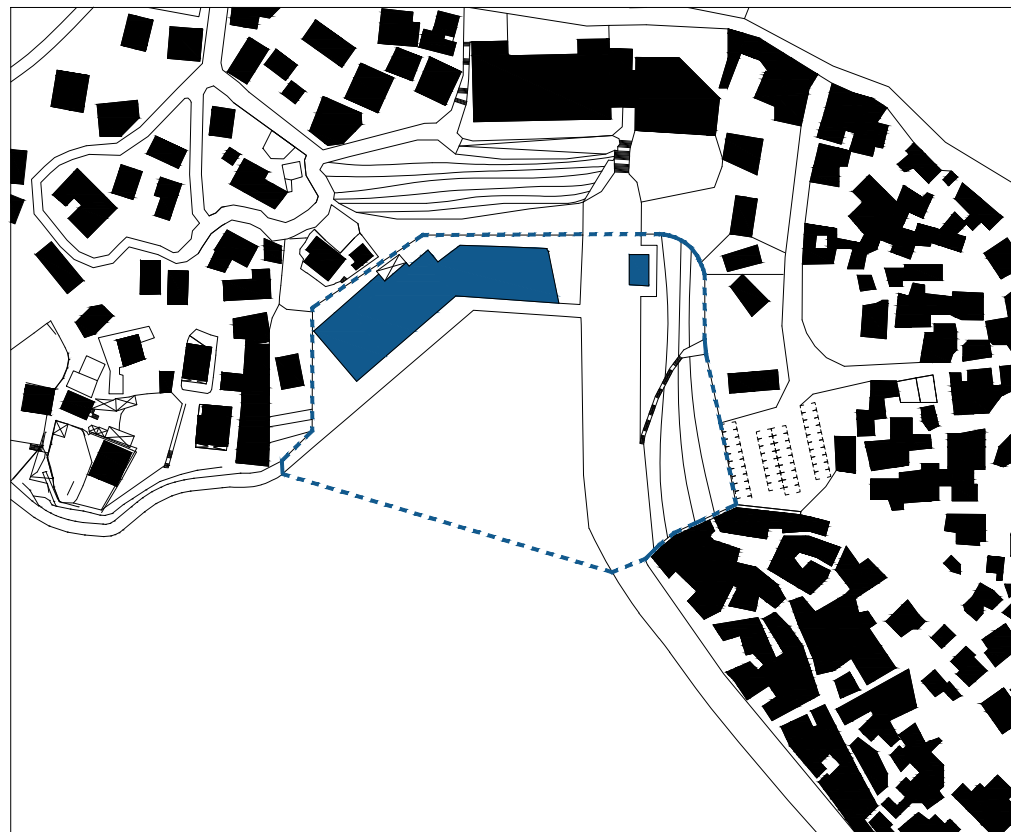
Građevinu okružuju zelene površine blagih nagiba, pa se gledajući sa sjeverne, sjeveroistočne i sjeverozapadne strane građevina čini kao produžetak horizonta koji poziva ljude da koriste krov. Gledajući sa južne strane, kuća uređuje ovaj dio pročelja grada i doprinosi izgledu cijelog waterfronta. Krov nije zamišljen kao samo zelena površina, na njemu se nalaze i staze za trčanje, teniski teren i košarkaški teren - pa osim što je u službi svakog stanovnika grada, koristan je i za susjednu školu koja nema prikladne vanjske sportske terene.

#2 Prostor/namjene

U nedostatku prikladnih poslovnih prostora i poslovnih prostora koji imaju osigurana parkirna mjesta, ljudi su počeli napuštati područje grada i seliti se na periferiju. Upravo iz tog razloga su se u Šibeniku u posljednje dvije godine izgradila dva manja poslovna centra sa po 30 uredskih prostora koji su se odmah popunili.

Zato je na ovoj lokaciji planirana izgradnja poslovne zgrade sa garažom u prizemlju koja omogućuje parking svim zaposlenicima centra i posjetiteljima ugostiteljskih prostora u prizemlju.

#1 Postojeće stanje

#1 Projektirano stanje

03/koncept

Na lokaciji se nalazi postojeća građevina - veslački klub Krka. S obzirom da se radi o neuglednoj i zapuštenoj građevini koja se koristi kao sprenmište brodova - za građevinu se planira uklanjanje, a spremište brodice i radionice za brodove planiraju se na prvom katu.

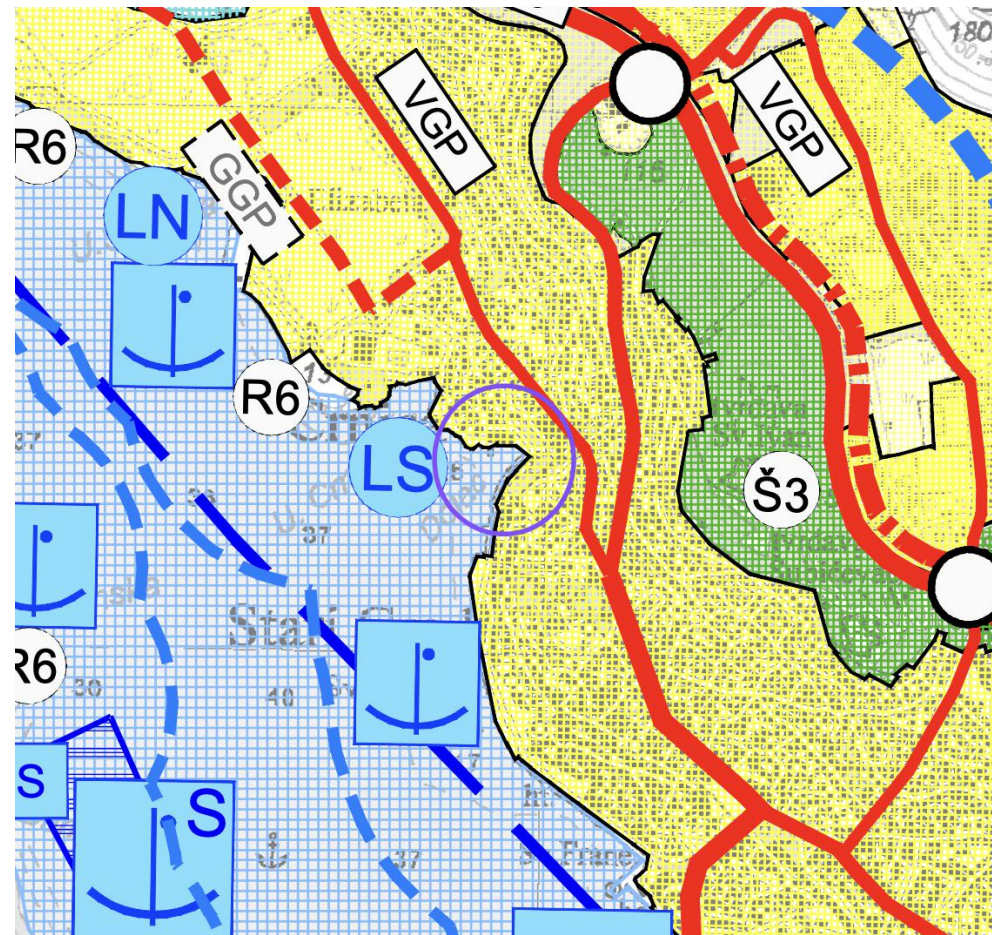
U moru je postavljena plutajuća rampa koja služi za izvlačenje veslačkih brodova, a u njezinom produžetku se nalazi rampa za automobil koja vodi na prvi kat građevine - do spremišta.

Dio rive je nasut kako bi se oblikovno uklopio u ostatak rive, ali i iz funkcionalnih razloga - nasp omogućuje veću površinu obuhvata te rješava problem garaže i parkiranja u ovoj zoni.

Analiza prostorno - planske dokumentacije

Predmetna se parcela nalazi unutar obuhvata PPUG grada Šibenika "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 6/16, 3/17, 8/10, 5/12 i 2/13.

Županija: ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA	
Jedinica lokalne samouprave: GRAD ŠIBENIK	
Naziv prostornog plana: IZMJENE I DOPUNE (V.) PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA ŠIBENIKA	
Broj Plana: A-655/16	Faza izrade: PLAN
Naziv kartografskog prikaza: KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA, SUSTAV PROMETA	
Broj kartografskog prikaza: 1.	Mjerilo kartografskog prikaza: 1 : 25 000
Odluka predstavničkog tijela o izradi Plana: Službeni glasnik Grada Šibenika br. 6/16 i 3/17	Odluka predstavničkog tijela o donošenju Plana: Službeni glasnik Grada Šibenika br. 9/17
Datum objave Javne rasprave / Ponovne javne rasprave(glasilo): 24. srpnja 2017., 25. rujna 2017. (*"Slobodna Dalmacija", www.sibenik.hr, www.mgipu.hr)	Javni uvid / Ponovni javni uvid održani: od 24. srpnja do 8. kolovoza 2017. od 25. rujna do 9. listopada 2017.
Pečat upravnog tijela odgovornog za provođenje Javne rasprave / Ponovne javne rasprave: M.P.	Odgovorna osoba za provođenje Javne rasprave / Ponovne javne rasprave: Madlena Roša Dulibić, dipl.ing.arh. ime, prezime i potpis
Suglasnost na Konačni prijedlog plana sukladno članku 108. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", br. 153/13, 65/17): Klasa: 350-02/17-11/50, Ur.br.: 531-05-17-6, Datum: 19. prosinac 2017.	

TUMAČ ZNAKOVLJA:	
GRANICE	PROMET
<ul style="list-style-type: none"> ŽUPANIJSKA GRANICA GRANICA GRADA GRANICA NASELJA 	<ul style="list-style-type: none"> CESTOVNI PROMET AUTOCESTA DRŽAVNA BRZA CESTA DRŽAVNA CESTA OS PLANIRANE CESTE KROZ KORIDOR U ISTRAŽIVANJU NERAZVRSTANE CESTE GLAVNA GRADSKA PROMETNICA VAŽNIJA GRADSKA PROMETNICA BICIKLISTIČKA STAZA OSTALE NERAZVRSTANE CESTE OZNAKE CESTA PLANIRANA PREKATEGORIZACIJA POSTOJEĆE CESTE PLANIRANA IZGRADNJA DODATNIH PROMETNIH TRAKA
<ul style="list-style-type: none"> GRANICA PROSTORA OGRANIČENJA ZAŠTIĆENOG OBALNOG PODRUČJA MORA LINIJA 1000 m KOPNENOG POJASA LINIJA 300 m POJASA MORA 	<ul style="list-style-type: none"> CESTOVNE GRADEVINE RASKRIŽJE CESTA MOST TUNEL ŽELJEZNIČKI PROMET MAGISTRALNA POMOĆNA ŽELJEZNIČKA PRUGA ŽELJEZNIČKA PRUGA ZA LOKALNI PROMET INDUSTRIJSKI KOLOSJEK PLANIRANI PUTNIČKI MEĐUMJESNI KOLODVOR RASPOREDNI KOLODVOR STAJALIŠTE PLANIRANE NOVE PRUGE VELIKOG KAPACITETA I BRZINA PRUGA GRAČAC- OKLAJ- ŠIBENIK -KORIDOR U ISTRAŽIVANJU MOGUĆI PRAVCI I ALTERNATIVNA RJEŠENJA -JADRANSKA PRUGA
<ul style="list-style-type: none"> PROSTORI / POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE NASELJA IZGRAĐENI / NEIZGRAĐENI DIO GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA PODRUČJA ZA SMJEŠTAJ NOVIH TURISTIČKIH KAPACITETA U GRAĐEVINSKOM PODRUČJU NASELJA POVRŠINE UGOSTITELJSKO -TURISTIČKE NAMJENE U NASELJU Tn1-HOTELI, Tn2-TURISTIČKO NASELJE, Tn3-KAMP/AUTOKAMP 	OSTALE LUKU LUKA NAUČIKOG TURIZMA VOJNA LUKA BRODOGRADILIŠTE SPORTSKA LUKA
<ul style="list-style-type: none"> RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA IZVAN NASELJA GOSPODARSKA NAMJENA UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA T1-HOTELI, T2-TURISTIČKO NASELJE, T3-KAMP/AUTOKAMP, Tz-ZDRAVSTVENI TURIZAM SADRŽAJI VEZANI UZ ULAZ U NP KRKA ŠPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA UREĐENA PLAŽA GOLF IGRALIŠTE (bez smještajnih kapaciteta) REKREACIJSKA NAMJENA LOVAČKI DOM PLANINARSKI DOM POSEBNA NAMJENA POVRŠINA ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA POVRŠINE UZGAJALIŠTA (AKVAKULTURA) OSOBITO VRIJEDNO OBRADIVO TLO VRIJEDNO OBRADIVO TLO OSTALO OBRADIVO TLO ZAŠTITNA ŠUMA ŠUMA POSEBNE NAMJENE OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE 	MORSKI PROMET MORSKE LUKU OTVORENE ZA JAVNI PROMET MORSKA LUKA MEĐUNARODNOG ZNAČAJA LUČKO PODRUČJE S-SIDRIŠTE MORSKA LUKA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA LUČKO PODRUČJE S-SIDRIŠTE MORSKA LUKA LOKALNOG ZNAČAJA

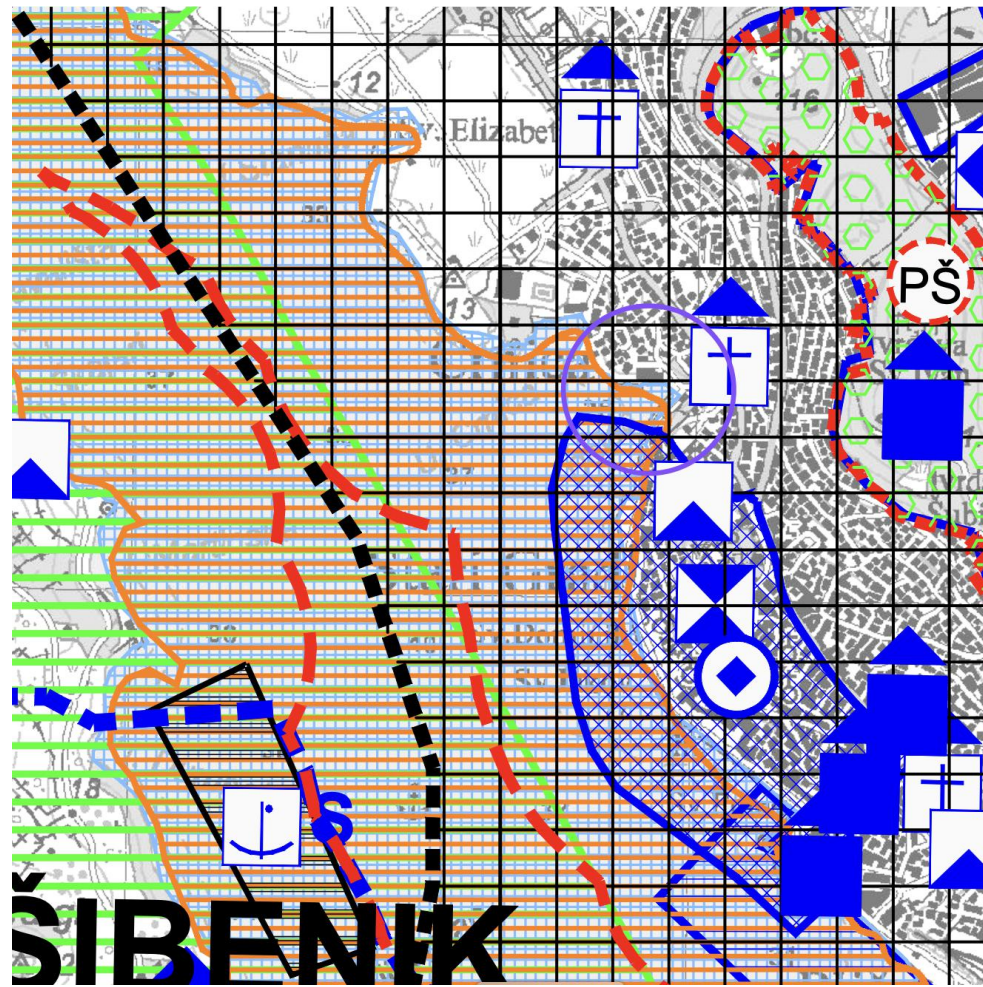
Prema kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina, sustav prometa" predmetna se parcela nalazi u izgrađenom dijelu građevinskog područja - u zoni stambene namjene.

Zona parcele koja zahvaća dio morske obale nalazi se u zoni LS- sportska luka ("Luka sportskih brodica").

Sa sjeverne strane obuhvata nalazi se važnija gradska prometnica koja nema pristup parceli.

Do parcele se pristupa putem "ostale nerazvrstane ceste".

U blizini predmetne parcele nalazi se uređena gradska plaža - označena kao R6.

Županija: ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA	
Jedinica lokalne samouprave: GRAD ŠIBENIK	
Naziv prostornog plana: IZMJENE I DOPUNE (V.) PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA ŠIBENIKA	
Broj Plana: A-655/16	Faza izrade: PLAN
Naziv kartografskog prikaza: UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA	
Broj kartografskog prikaza: 3.0.	Mjerilo kartografskog prikaza: 1 : 25 000
Odluka predstavničkog tijela o izradi Plana: Službeni glasnik Grada Šibenika br. 6/16 i 3/17	Odluka predstavničkog tijela o donošenju Plana: Službeni glasnik Grada Šibenika br. 9/17
Datum objave Javne rasprave / Ponovne javne rasprave(glasilo): 24. srpnja 2017., 25. rujna 2017. (*Slobodna Dalmacija*, www.sibenik.hr, www.mgipu.hr)	Javni uvid / Ponovni javni uvid održani: od 24. srpnja do 8. kolovoza 2017. od 25. rujna do 9. listopada 2017.
Pečat upravnog tijela odgovornog za provođenje Javne rasprave / Ponovne javne rasprave: M.P.	Odgovorna osoba za provođenje Javne rasprave / Ponovne javne rasprave: Madlena Roša Dulibić, dipl.ing.arh. <i>Madlena Roša Dulibić</i> ime, prezime i potpis
Suglasnost na Konačni prijedlog plana sukladno članku 108. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", br. 153/13, 65/17): Klasa: 350-02/17-11/50, Ur.br.: 531-05-17-6, Datum: 19. prosinac 2017.	

TUMAČ ZNAKOVLJA:

GRANICE

- ŽUPANIJSKA GRANICA
- GRANICA GRADA
- GRANICA NASELJA

UVJETI KORIŠTENJA

ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

- NACIONALNI PARK KRKA
- POSEBNI REZERVAT (ORNITOLOŠKI KANJON GUDUČE) - evidentirano - predviđeno za zaštitu
- PARK ŠUMA (ŠUMA NA OTOKU KRAPNJU, ŠUMA JELINJAK, ŠUBICEVAC) - evidentirano - predviđeno za zaštitu
- ZNAČAJNI KRAJOBRAZ (ČIKOLA, KRKA-GORNJI TOK, KRKA-DONJI TOK, KANAL LUKA, GVOZDENOVO-KAMENAR)
- ZNAČAJNI KRAJOBRAZ (UVALE STUPIČA VELA, STUPIČA MALA I KABAL, UVALA LOVIŠČA, POLUOTOK OŠTRICA) - evidentirano - predviđeno za zaštitu
- SPOMENIK PRIRODE

GRADITELJSKA BAŠTINA

- MEĐUNARODNI ZNAČAJ - SVJETSKA BAŠTINA (UNESCO)

ARHEOLOŠKA BAŠTINA

- KULTURNI KRAJOLIK - PRIJEDLOG ZA ZAŠTITU
- ARHEOLOŠKO PODRUČJE
- ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - KOPNENI
- ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - PODMORSKI

POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA

- URBANE CJELINE
- URBANO-RURALNE CJELINE
- RURALNE CJELINE

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA

- CIVILNA GRAĐEVINA
- SAKRALNA GRAĐEVINA
- MEMORIJALNO I POVIJESNO PODRUČJE
- SPOMEN OBJEKT

POVIJESNA BAŠTINA

- ZONA ZAŠTITE TVRDAVE SV. NIKOLA

ETNOLOŠKA BAŠTINA

- ETNOLOŠKA GRAĐEVINA

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

- PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA PTICE
- PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA VRSTE I STANIŠNE TIPOVE

- LOKACIJE ZNAČAJNE ZA VRSTE I STANIŠNE TIPOVE

PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU

- GRANICA PROSTORA OGRANIČENJA ZAŠTIĆENOG OBALNOG PODRUČJA MORA
- LUČKO PODRUČJE S-SIDRIŠTE
- LOVIŠTA I UZGAJALIŠTA DIVLJAČI

VODOZAŠTITNE ZONE

- II. ZONA
- III. ZONA
- IV. ZONA
- VODOZAŠTITNO PODRUČJE (IZ - izvorište)
- VODOTOK
- BUJIČNO PODRUČJE - JAVNO DOBRO
- GRANICA UNUTRAŠNJIH MORSKIH VODA (OBALNO MORE)

PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE

UREĐENJE ZEMLJIŠTA

- HIDROMELIORACIJA

SANACIJA

- SANACIJA POSTOJEĆEG ODLAGALIŠTA OTPADA
- SANACIJA POSTOJEĆEG EKSPLOATACIJSKOG POLJA

PODRUČJA PRIMJENE PLANSKIH MJERA ZAŠTITE

- PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA NACIONALNOG PARKA KRKA (PPPO)

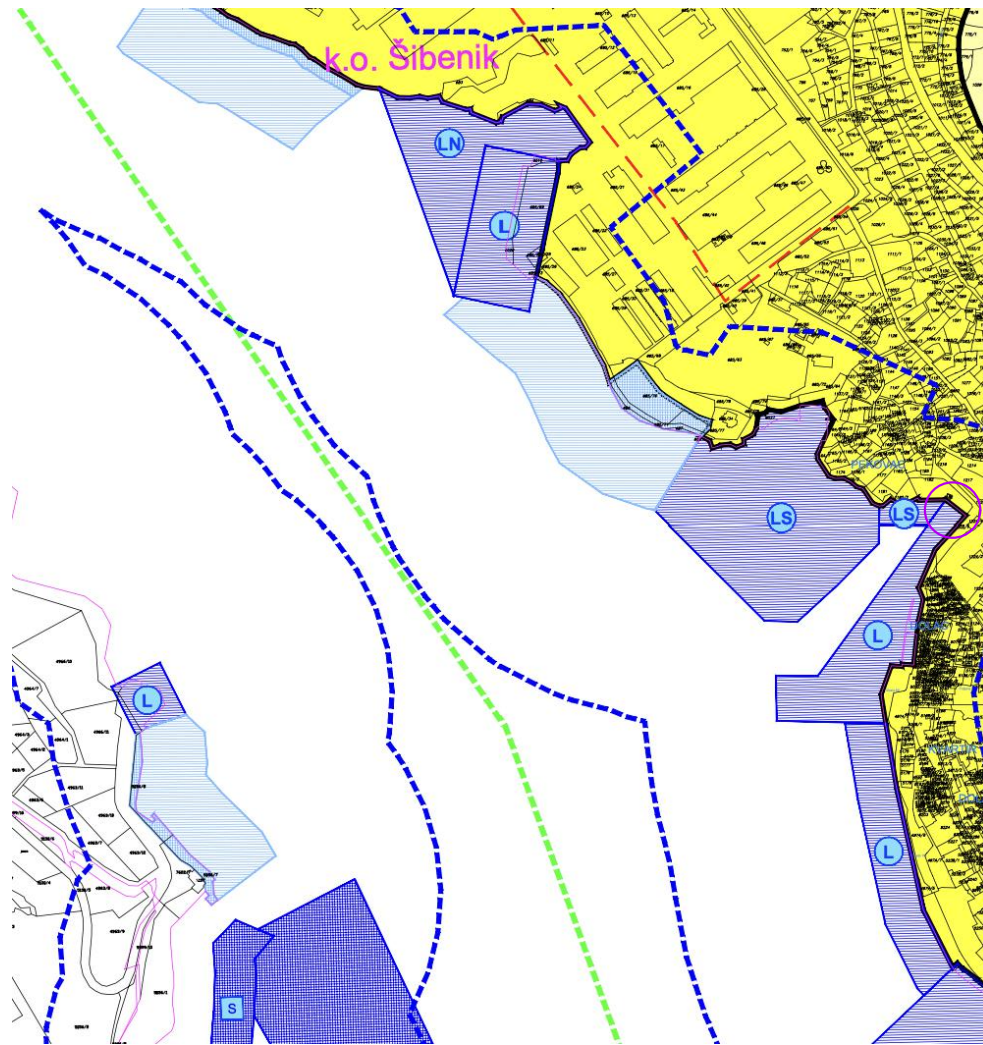
OBUHVAAT OBAVEZNE IZRADA PROSTORNOG PLANA

- GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA ŠIBENIKA (GUP)
- URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA (UPU, DPU)

PODRUČJA I DIJELOVI PRIMJENE POSEBNIH MJERA

- PODRUČJE POSEBNE NAMJENE - ZONA ZABRANE GRADNJE
- ZONE MOGUĆEG SMJEŠTAJA ISTRAŽNIH PROSTORA/ EKSPLOATACIJSKIH POLJA MINERALNIH SIROVINA ZA ISKORIŠTAVANJE PELOIDA

Prema kartografskom prikazu br. 3.0. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite okoliša" predmetna parcela se nalazi na rubu urbane i urbano - ruralne cjeline i na rubu stare gradske jezgre. U blizini predmetne parcele - na sjeveroistočnom rubu nalazi se sakralni objekt (Crkva Sv. Nediljice).

ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA
GRAD ŠIBENIK

Izmjene i dopune (V.)
PROSTORNOG PLANA
UREĐENJA GRADA ŠIBENIKA

4.37.
GRAĐEVINSKA PODRUČJA

TUMAČ:

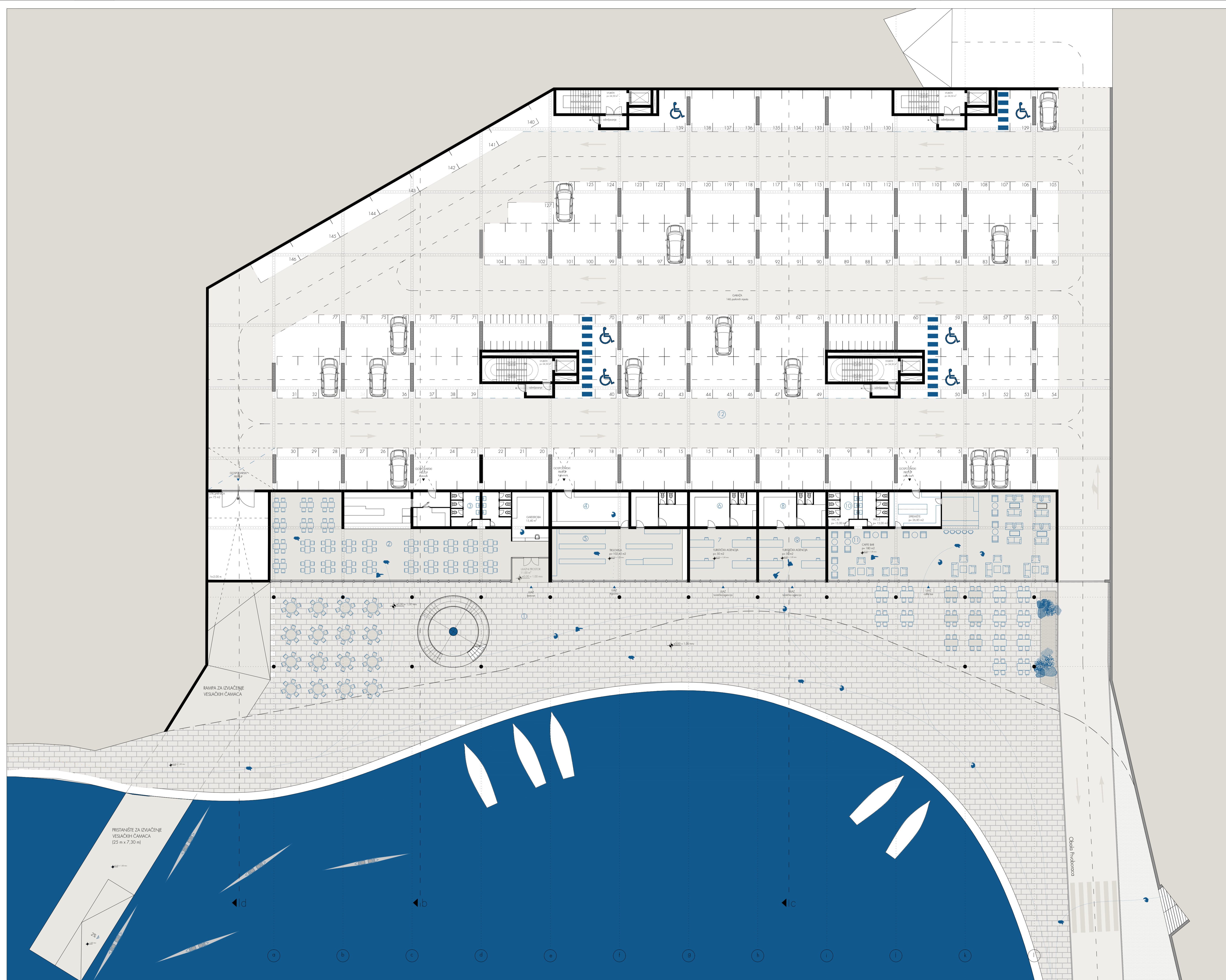
	ŽUPANIJSKA GRANICA		OSTALO:
	GRANICA GRADA		ZAŠTITNA ŠUMA
	GRANICA NASELJA		ZONA POSEBNIH UVJETA GRADNJE
	PROSTOR OGRANIČENJA U ZOP-u 100m na kopnu i 300m u moru		EVIDENTIRANE ČESTICE JAVNOG VODNOG DOBRA
	PROSTOR OGRANIČENJA U ZOP-u 25m na kopnu		OS PLANIRANE CESTE KROZ KORIDOR U ISTRAŽIVANJU
GRAĐEVINSKA PODRUČJA			EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA
	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA		LUKA OTVORENA ZA JAVNI PROMET
	PODRUČJA ZA SMJEŠTAJ NOVIH TURISTIČKIH KAPACITETA U GRAĐEVINSKOM PODRUČJU		LUČKO PODRUČJE S-SIDRIŠTE
	JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA		LUKA POSEBNE NAMJENE
	GOSPODARSKA NAMJENA		VOJNA LUKA
	UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA		SPORTSKA LUKA
	SADRŽAJI VEZANI UZ ULAZ U NACIONALNI PARK		PRIVEZIŠTE Lp1 - privezište u funkciji Javne ustanove
	SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA		SIDRIŠTE
	POSEBNA NAMJENA		PLAŽA
	GROBLJE		POLETNO - SLETNA STAZA HIDROAVIONA
	POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	OBUHVAT OBVEZNE IZRADE PROSTORNOG PLANA	
	CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM		GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA ŠIBENIKA (GUP)
	PLAŽA - kopneni dio		URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA (UPU)
			DETALJNI PLAN UREĐENJA (DPU)

Županija: ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA	
Jedinica lokalne samouprave: GRAD ŠIBENIK	
Naziv prostornog plana: IZMJENE I DOPUNE (V.) PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA ŠIBENIKA	
Broj Plana: A-655/16	Faza izrade: PLAN
Naziv kartografskog prikaza: GRAĐEVINSKA PODRUČJA	
Broj kartografskog prikaza: 4.37.	Mjerilo kartografskog prikaza: 1 : 5 000
Odluka predstavničkog tijela o izradi Plana: Službeni glasnik Grada Šibenika br. 6/16 i 3/17	Odluka predstavničkog tijela o donošenju Plana: Službeni glasnik Grada Šibenika br. 9/17
Datum objave Javne rasprave / Ponovne javne rasprave(glasilo): 24. srpnja 2017., 25. rujna 2017. (*Slobodna Dalmacija*, www.sibenik.hr, www.mgipu.hr)	Javni uvid / Ponovni javni uvid održani: od 24. srpnja do 8. kolovoza 2017. od 25. rujna do 9. listopada 2017.
Pečat upravnog tijela odgovornog za provođenje Javne rasprave/ Ponovne javne rasprave: M.P.	Odgovorna osoba za provođenje Javne rasprave / Ponovne javne rasprave: Madlena Roša Dulibić, dipl.ing.arh. ime, prezime i potpis
Suglasnost na Konačni prijedlog plana sukladno članku 108. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", br. 153/13, 65/17): Klasa: 350-02/17-11/50, Ur.br.: 531-05-17-6, Datum: 19. prosinac 2017.	

Prema kartografskom prikazu br. 4.7. "Građevinska područja" predmetna se parcela nalazi unutar građevinskog područja. Dio parcele koji obuhvaća zonu mora nalazi se u zoni sportske luke i zoni luke otvorene za javni promet.

grafički prilozi

PRISTANIŠTE ZA IZVAČENJE
VESIAČKIH ČAMACA
(25 m x 7,30 m)

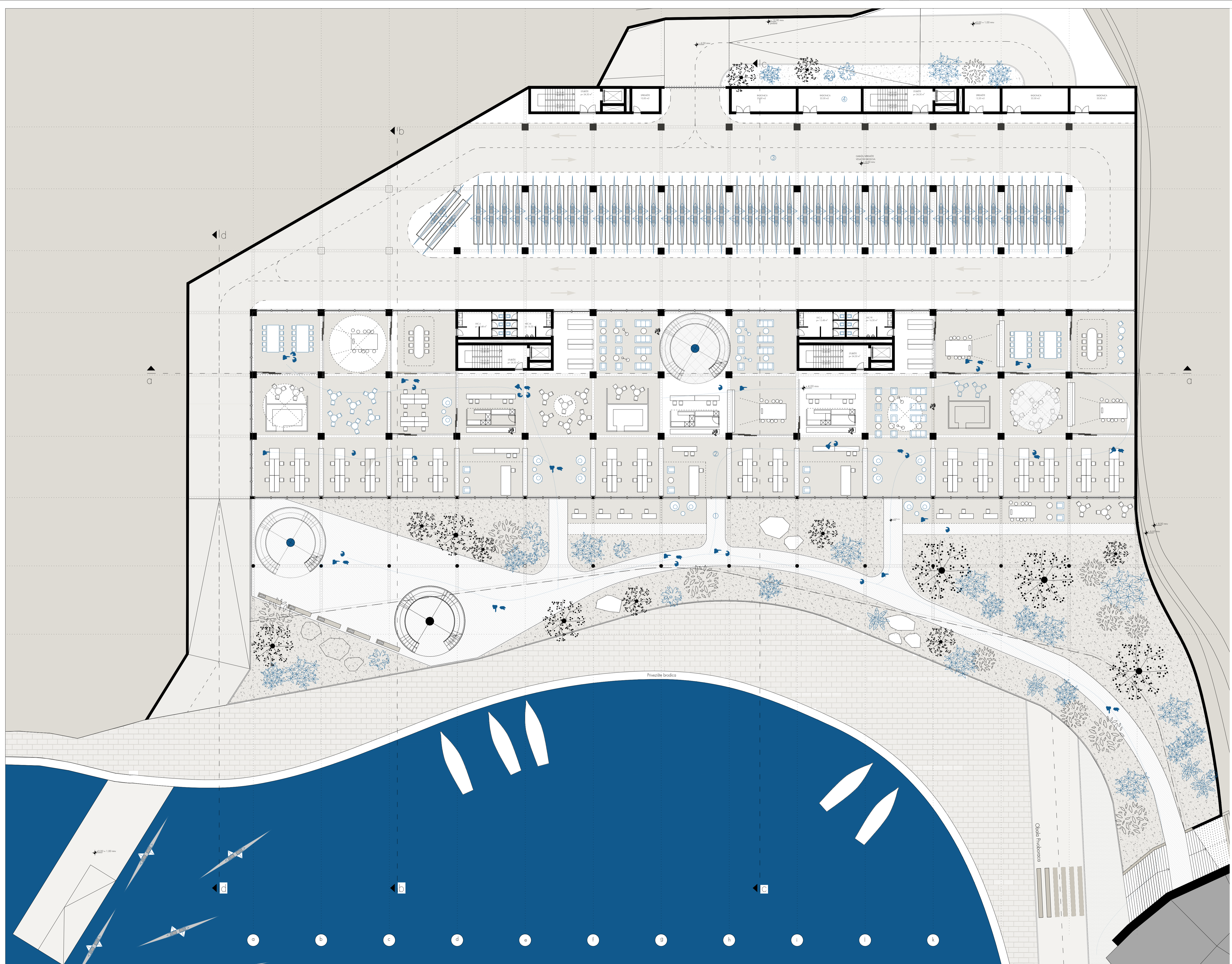
RAMPA ZA IZVAČENJE
VESIAČKIH ČAMACA

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
površina obuhvata mora = 3600 m²
površina obuhvata obale = 9120 m²

- 1 natkrivena terasa
- 2 restoran
- 3 pomoćne prostorije restorana
- 4 pomoćne prostorije trgovine
- 5 trgovina
- 6 pomoćne prostorije poslovnog prostora
- 7 poslovni prostor
- 8 pomoćne prostorije poslovnog prostora
- 9 poslovni prostor
- 10 pomoćne prostorije caffe bara
- 11 caffe bar
- 12 garaža

llocat prizemlja na situaciji / a.k. ± 0,00 = 1,00 mmv

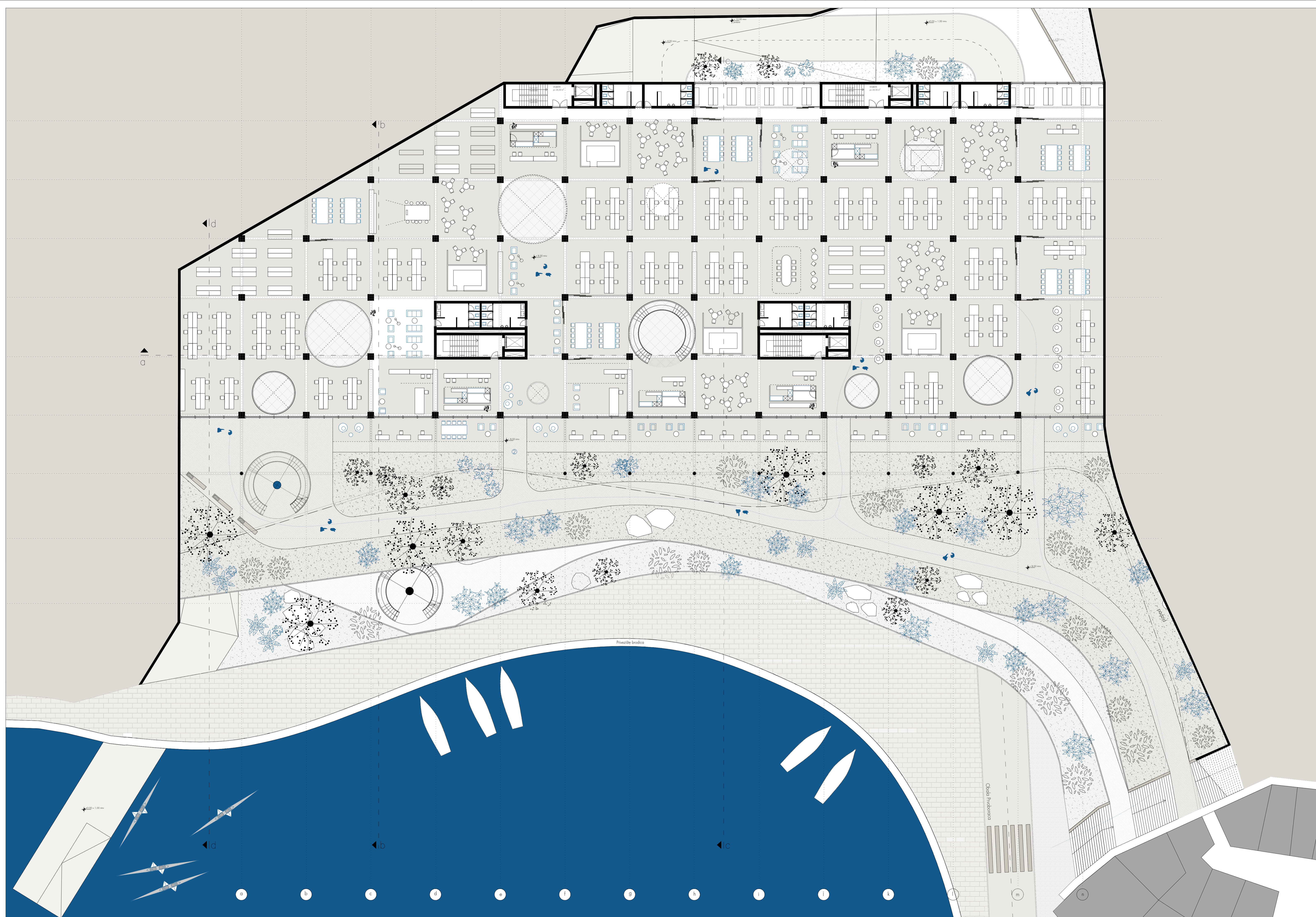

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
 površina obuhvata mora = 3600 m²
 površina obuhvata obale = 9120 m²

- 1 natkrivena terasa
- 2 uređki prostori
- 3 garaža/spremište veslačkih brodova
- 4 pomoćne prostorije spremišta - radione

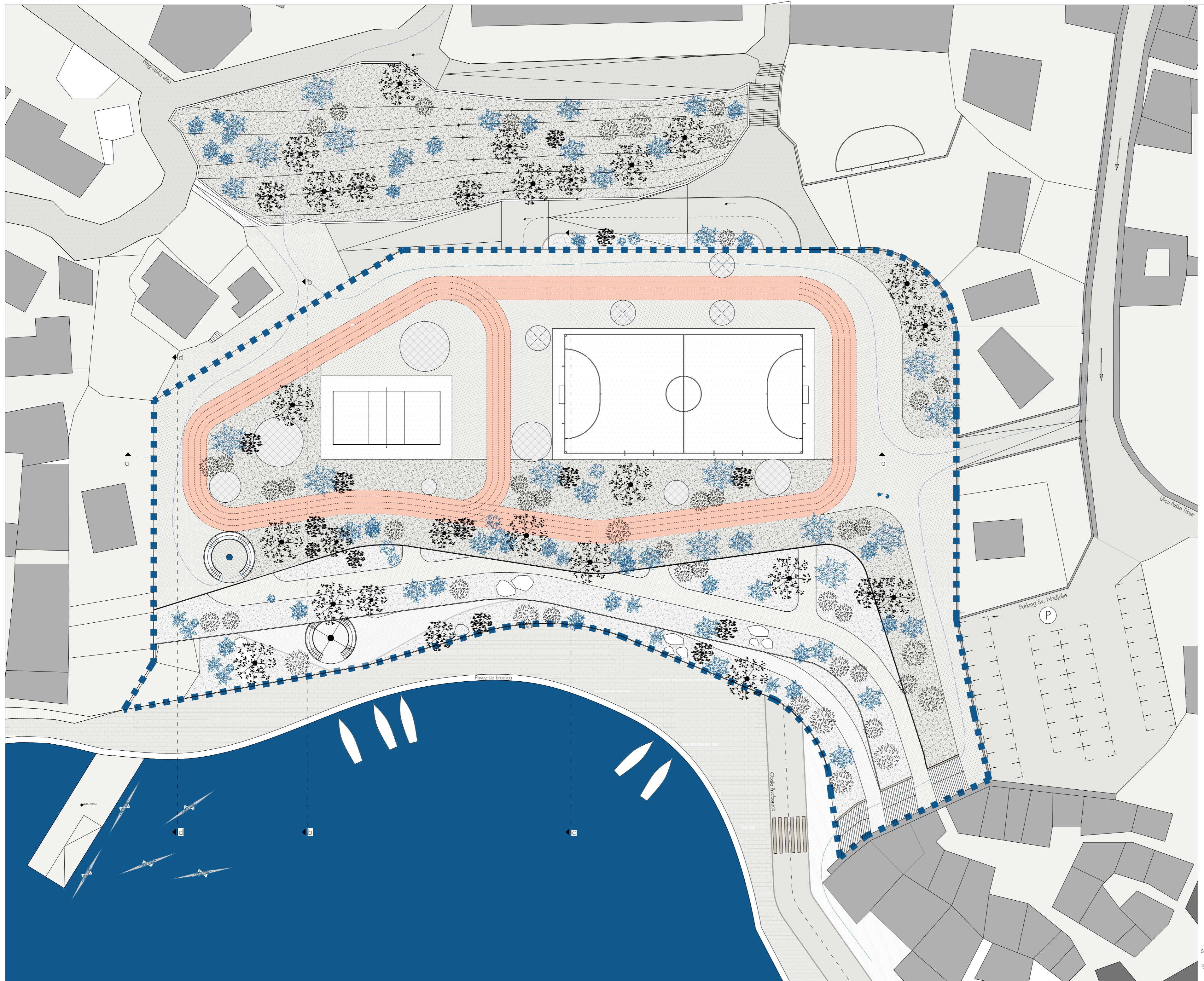
licit prvog kata /a.k. ± 0,00 = 1,00 mnv
 0 100 200 300 400 500

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
 površina obuhvata mora = 3600 m²
 površina obuhvata obale = 9120 m²

1 natkrivena terasa
 2 uređski prostori

tlocrt drugog kata / a.k. ± 0,00 = 1,00 mm
 0 50 100

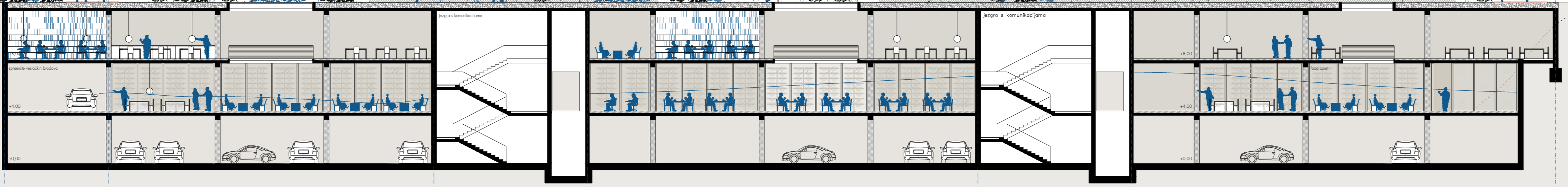
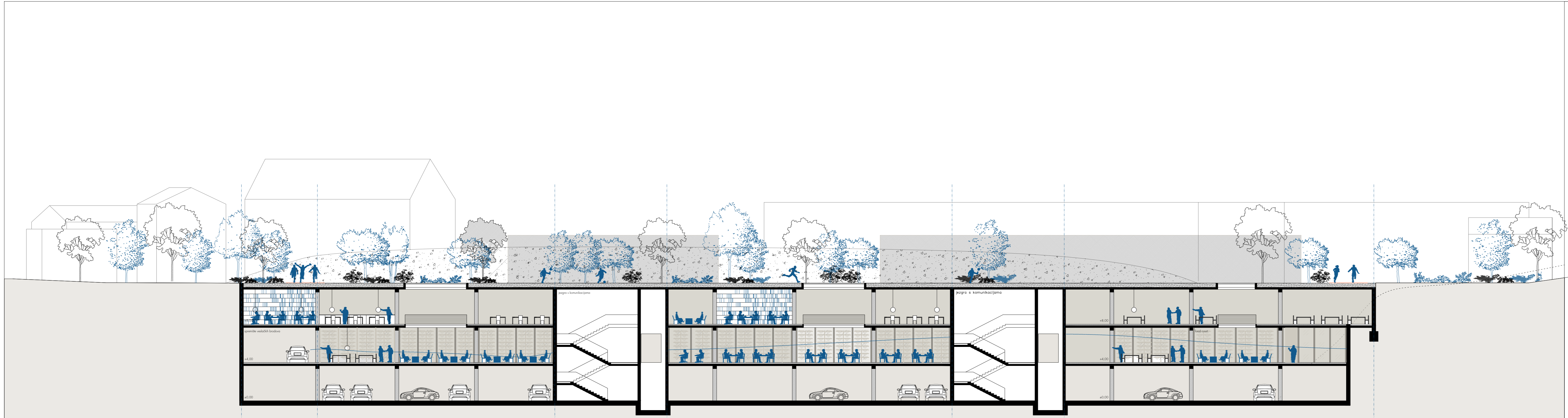
ukupna površina obuhvata = 12720 m²
 površina obuhvata mora = 3600 m²
 površina obuhvata obale = 9120 m²
 1 osnovna škola
 2 vanjsko igralište osnovne škole
 3 pješačka komunikacija
 4 postojeći parking
 5 crkva Sv. Nedjelje
 6 riva

situacija /a.k. ± 0,00 = 1,00 mnv

0 100 500 1000

1. prizemlje - garaža
2. prvi i drugi kat - poslovni prostor

1. prizemlje - garaža
2. prvi i drugi kat - poslovni prostor

komunikacije

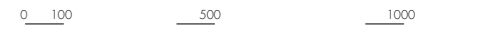
1. prizemlje - garaža
2. prvi i drugi kat - poslovni prostor

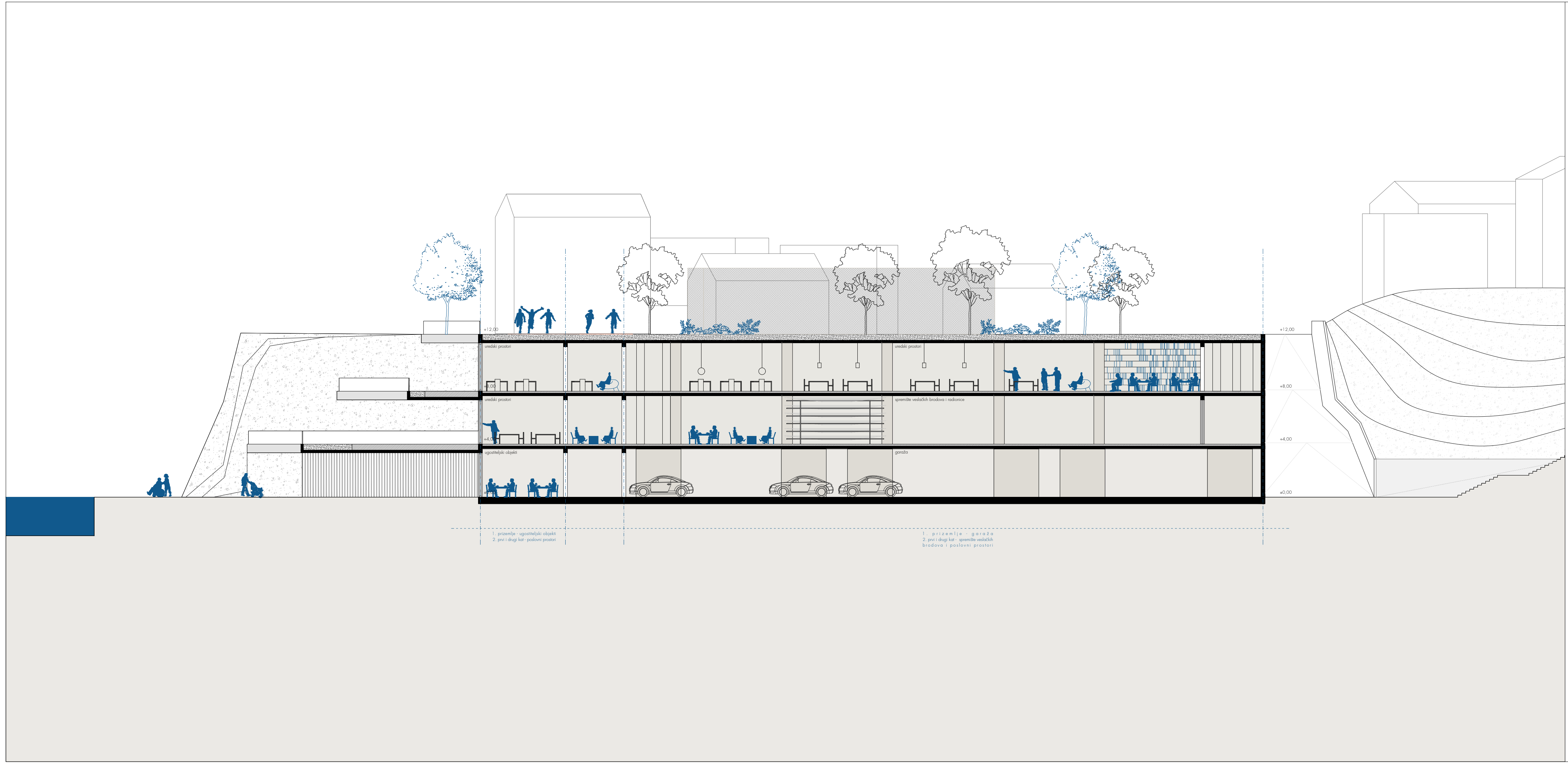
komunikacije

1. prizemlje - garaža
2. prvi i drugi kat - poslovni prostor

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
 površina obuhvata mora = 3600 m²
 površina obuhvata obale = 9120 m²

presjek a - a /a.k. ± 0,00 = 1,00 mrv
 M 1:200

+12.00

+8.00

+4.00

+0.00

+12.00

+8.00

+4.00

+0.00

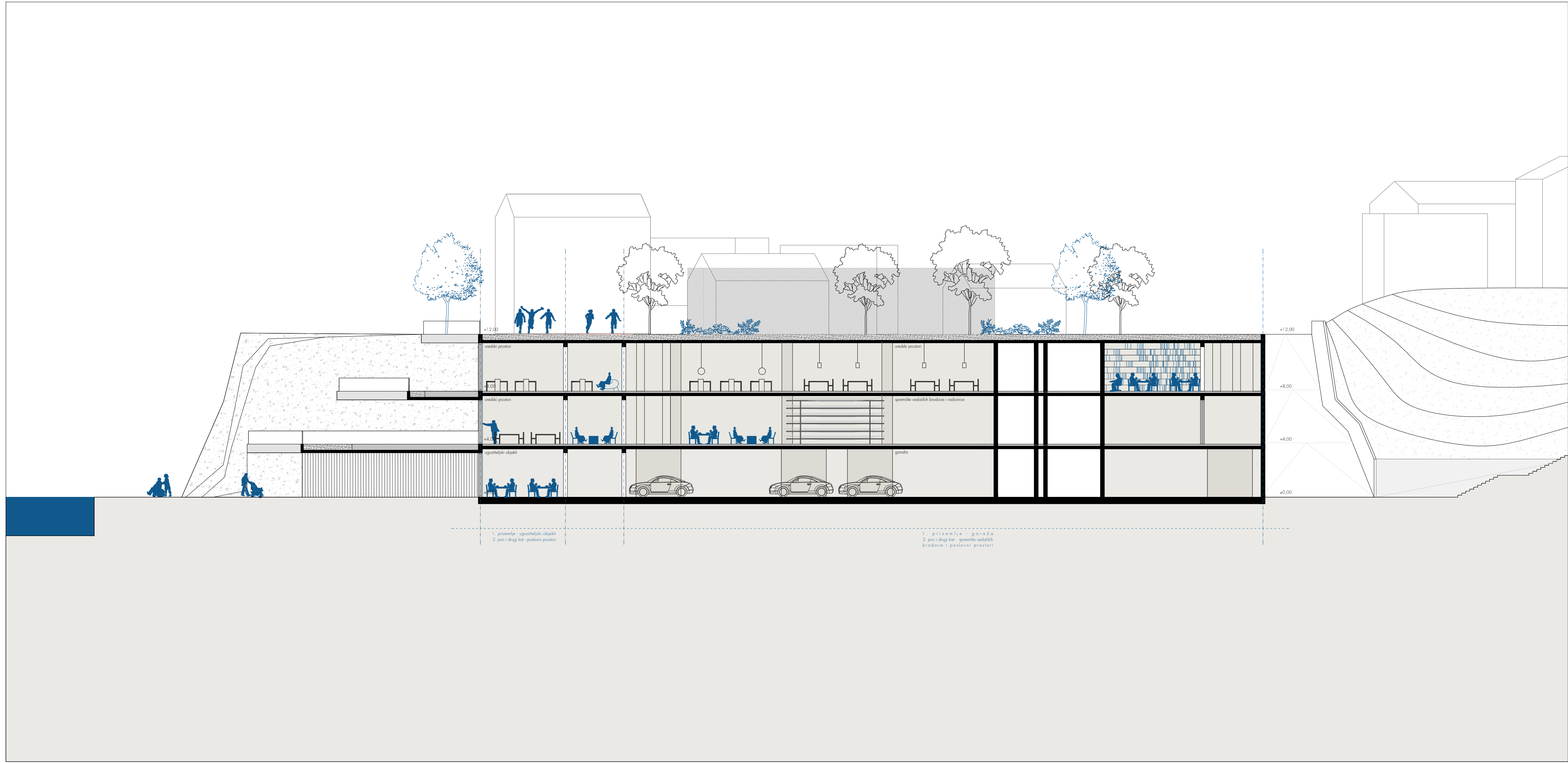
1. prizemlje - ugostiteljski objekti
2. prvi i drugi kat - poslovni prostori

1. prizemlje - garaža
2. prvi i drugi kat - spremište veslačkih brodova i poslovni prostori

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
površina obuhvata mora = 3600 m²
površina obuhvata obale = 9120 m²

presjek b - b /a.k. ± 0,00 = 1,00 mnv
M 1:200

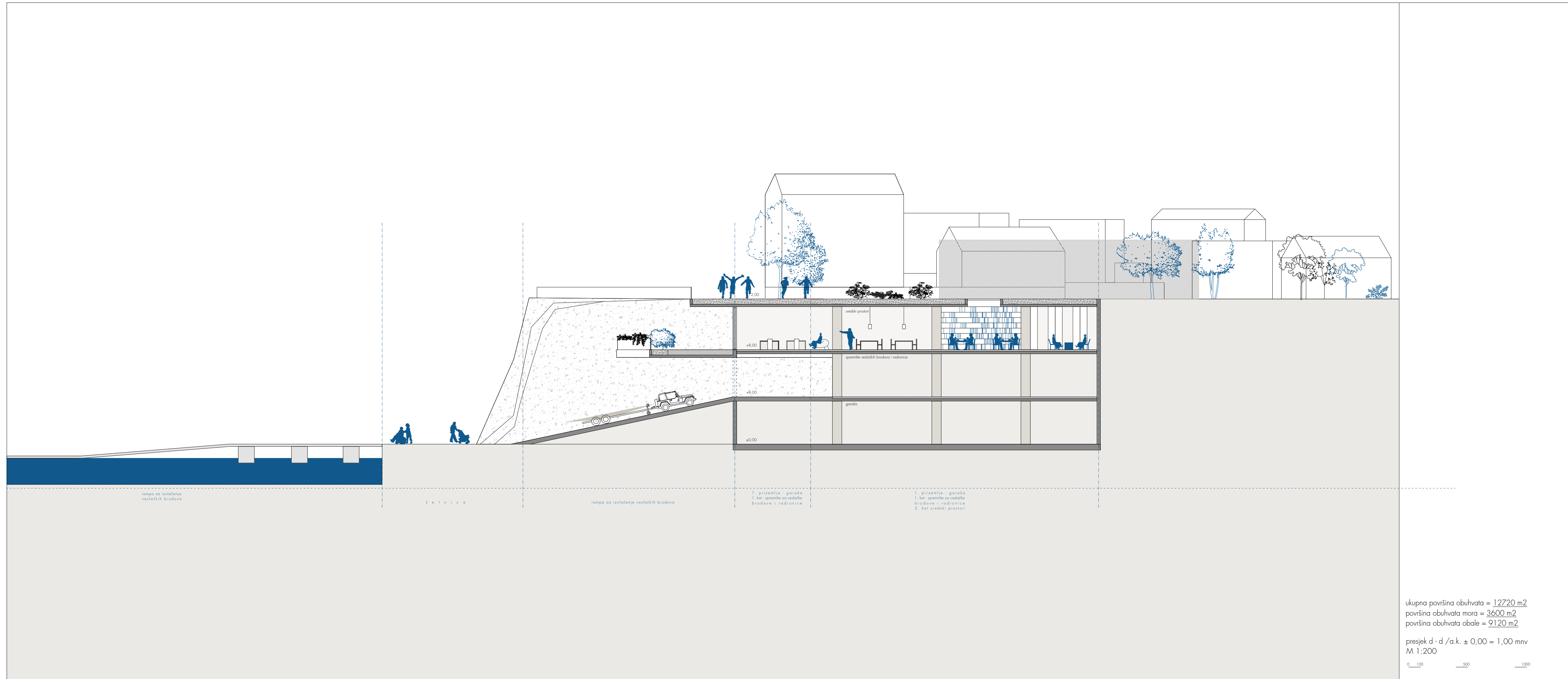
0 100 500 1000

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
 površina obuhvata mora = 3600 m²
 površina obuhvata obale = 9120 m²

presjek c - c / a.k. ± 0,00 = 1,00 mnv
 M 1:200

0 500 1000

rampa za izvlačenje veslačkih brodova

šetnica

rampa za izvlačenje veslačkih brodova

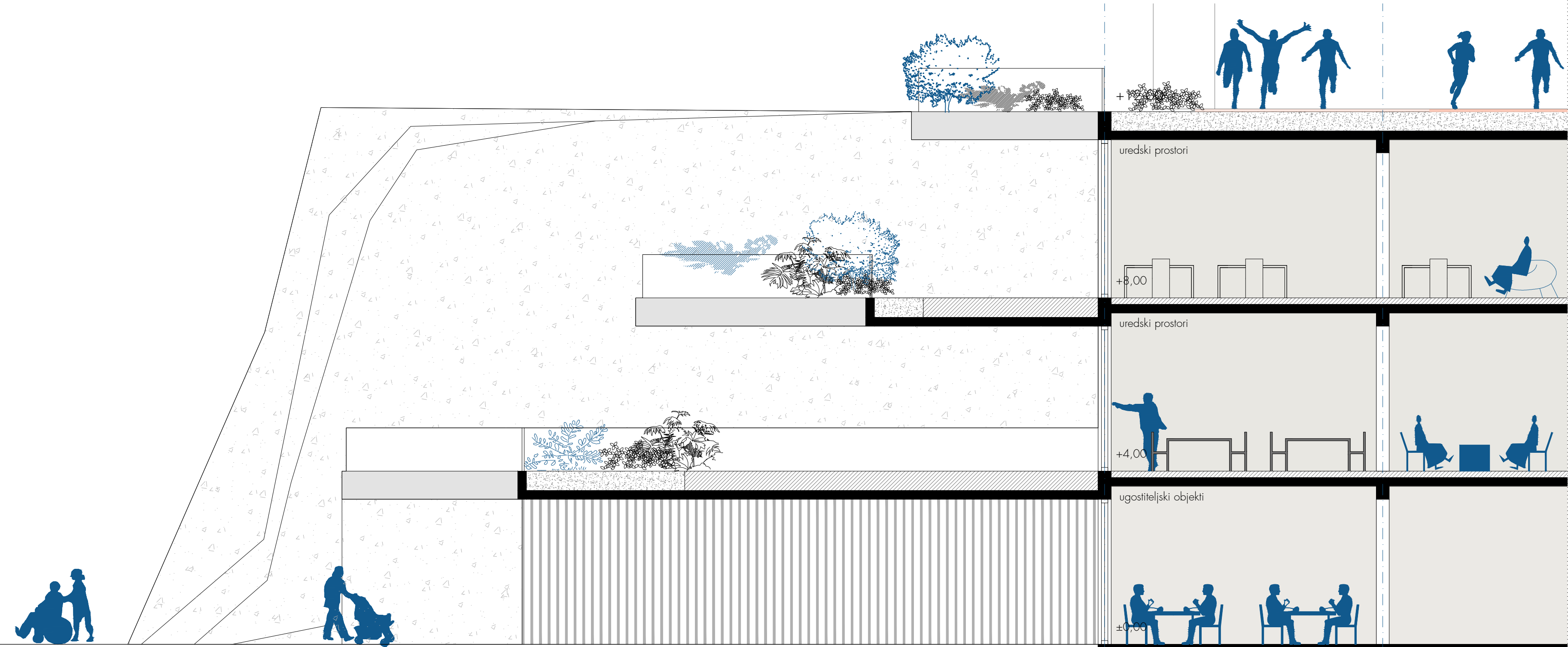
1. prizemlje - garaža
1. kat - spremište za veslačke brodove i radionice

1. prizemlje - garaža
1. kat - spremište za veslačke brodove i radionice
2. kat uredski prostori

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
površina obuhvata mora = 3600 m²
površina obuhvata obale = 9120 m²

presjek d - d / a.k. ± 0,00 = 1,00 mnv
M 1:200

0 500 1000

1. prizemlje - ugostiteljski objekti
2. prvi i drugi kat - poslovni prostori

SLOJJEVI

MK2/medukatna konstrukcija
iznad najprijnog prostora - vanjski prostor

- kamen 2,00 cm
- građevinsko ljepilo 0,50 cm
- podlame cementna hidroizolacija 0,50 cm
- estih u podu 9,5,00 cm
- PE folija 0,50 cm
- XPS 16,00 cm
- PE folija 0,20 cm
- bitumenska hidroizolacija 0,50 cm
- armirano betonska ploča 20,00 cm
- EPS F 8,00 cm
- građevinsko ljepilo 0,5 cm
- silikatna žbuka 2,00 cm

Z1/zid
zid terase

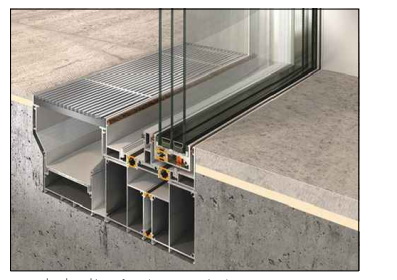
- PE folija 0,20 cm
- bitumenska hidroizolacija 0,50 cm
- armirano betonski zid 20,00 cm
- građevinsko ljepilo 0,50 cm
- EPS F 8,00 cm
- građevinsko ljepilo 0,5 cm
- silikatna žbuka 2,00 cm

MK1/medukatna konstrukcija
između grijanog prostora

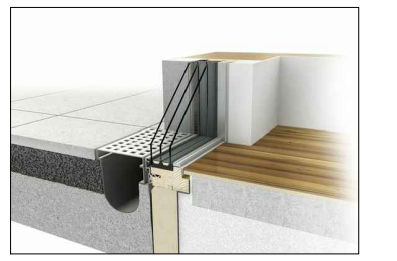
- keramičke pločice/parquet 1,50 cm
- građevinsko ljepilo 0,50 cm
- cementni estih 5,00 cm
- EPS F 8,00 cm
- armirano - betonska ploča 20,00 cm
- vapneno - cementna žbuka 2,00 cm

P1/pod prema tlu
pod iznad najprijnog prostora

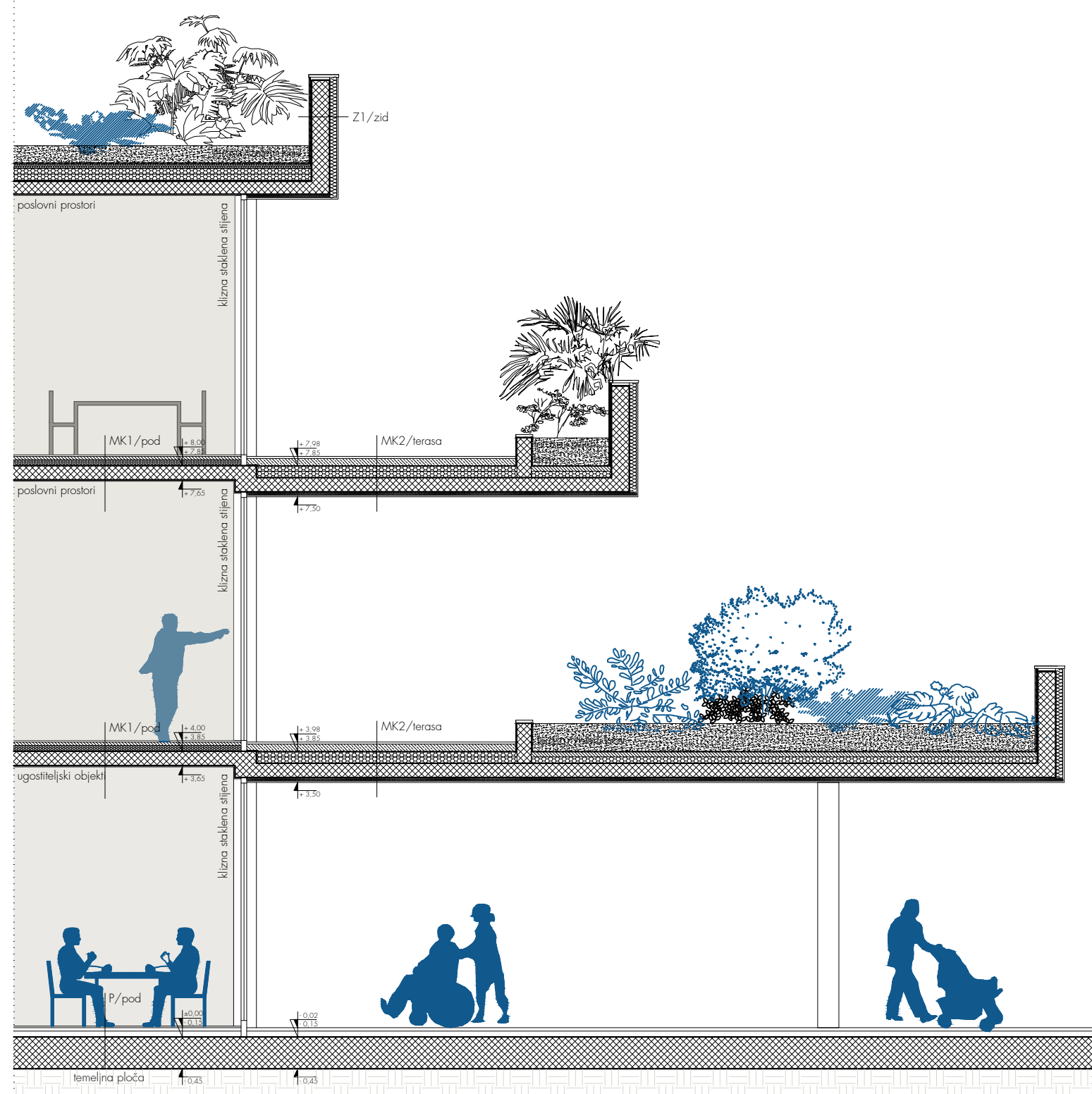
- parquet/keramičke pločice 1,50 cm
- građevinsko ljepilo 0,50 cm
- cementni estih 5,00 cm
- EPS T 8,00 cm
- PE folija 0,50 cm
- armirano - betonska temeljna ploča 45,00 cm

detalj staklene fasade u prizemlju/ugostiteljski objekti

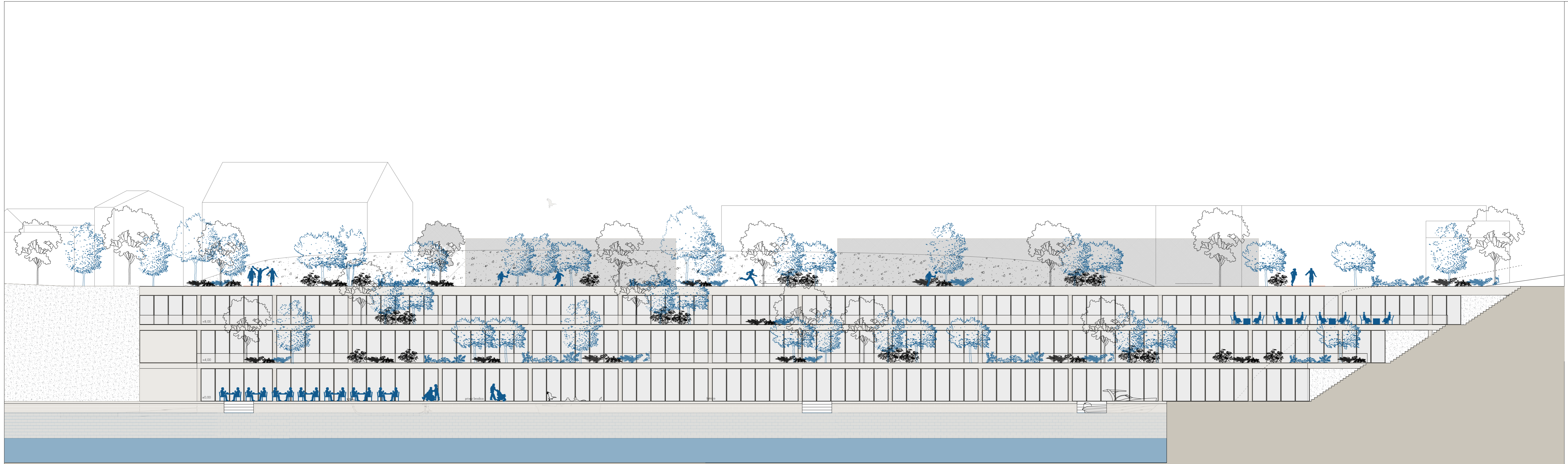
detalj staklene fasade u na kuhinji/poslovni prostori

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
površina obuhvata mora = 3600 m²
površina obuhvata obale = 9120 m²

detalji/presjek b - b / a.k. ± 0,00 = 1,00 mrv
M 1:75

0 100 500 1000

ukupna površina obuhvata = 12720 m²
 površina obuhvata mora = 3600 m²
 površina obuhvata obale = 9120 m²

južno pročelje / a.k. ± 0,00 = 1,00 mnv
 M 1:200

